

3/2026

Perussuomalaiset rp:n äänenkannattaja • www.suomenuutiset.fi
27. vuosikerta • Poliittinen lehti • Irtonumero 5€

PERUSSUOMALAINEN

Valtiovarainministeri
Riikka Purra tyytyväinen
käänteestä

Nuorten
kuskien
yökaahailu
loppuu

Suomen talous kasvaa

Varallisuusvalmentaja neuvoo

Säästetty raha
tuottamaan

Maahanmuuttajien hyysäämiselle
ja paapomiselle stoppi

Kotoutumisen
ehtoja kiristetään

Oikeusministeriltä vahva viesti

Rikos ei kannata

Liki neljä viidestä
puolustaisi Suomea

Nuorilla on
vahva maan-
puolustus-
tahto

Valtiovarainministeri Riikka Purra on tyytyväinen, sillä teollisuuden monelta sektorilta on viime aikoina kuultu hyviä uutisia.

Pitkä taantuma väistyy – Suomen talous kasvaa

Purra: ”Melkoinen juttu”

Talous on kääntymässä kasvuun suhdanteen muutoksen ja kasvua tukevien toimien ansiosta. Yksityinen kulutus, teollisuustuotanto ja investoinnit piristyvät yhtä aikaa. Käännös on todellinen, vaikka geopoliittiset riskit varjostavat edelleen näkymiä. Ekonomistipiireissä alkuvuoden käännettä on kutsuttu jopa räjähtäväksi startiksi.

Suomen talous kasvaa. Kasvu alkoi viritä viime vuoden viimeisellä neljänneksellä, kun BKT kasvoi 0,3 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Ennen sitä talous oli supistunut kahdena peräkkäisenä neljänneksenä.

Kasvua vauhdittavat erityisesti yksityisen kulutuksen elpyminen ja korkojen lasku, jotka parantavat kotitalouksen ostovoimaa. Kasvua tukevat myös investointien piristyminen sekä teollisuuden tilaustilanteen paraneminen.

Keskuskauppa-kamarin pääekonomisti **Jukka Appelqvist** on äskettäin kuvannut alkuvuoden käännettä jopa räjähtäväksi startiksi.

Perussuomalaisen puheenjohtaja, valtiovarainministeri **Riikka Purra** on tyytyväinen, sillä monelta teollisuuden sektorilta on viime aikoina saatu hyviä uutisia.

- Kasvuprosentit olivat osin jopa huikkeita, kuudesta seitsemään prosenttia. Emme tällaista osan-needes odottaa.

Ulkoiset shokit, kuten Venäjän toimet

Ukrainassa ja maailmankaupan epävarmuus, ovat toki vaikeuttaneet urakkaa

- Jos tilanteessa, jossa **Trump** aloittaa käytännössä liukuhihnalta uusia sotiä, toteuttaa tulliuhkauksia ja heiluttaa markkinoita, ja Euroopassakin on hankalaa, me saamme talouden nousuun, se on jo melkoinen juttu, Purra sanoo ja katsoo tilanteen myös vahvistavan suomalaisten yleistä luottamusta.

Myös korkojen lasku helpottaa

Hallitus on tehnyt runsaasti toimia Suomen talouden vahvistamiseksi ja vakauttamiseksi sekä lisännyt työn ja yrittämisen kannusteita. Nyt vetoapua on hieman saatu myös ulkopuolelta.

Esimerkiksi Euroopan puolustusmenojen kasvu lisää nyt kysyntää suomalaisille puolustus- ja investointituotteille. Myös korkojen lasku helpottaa kotimaista taloutta ja tukee viennin elpymistä.

Vientisektorilla meneekin laajasti ihan mukavasti, jopa todella hyvin, Purra muistuttaa ja listaa muitakin po-

Perussuomalaisilla on syytä tyytyväisyyteen, sillä talous on viimein kääntymässä kasvuun hallituksen toimien ja suhdanteen muutoksen ansiosta.

sitiivisiä havaintoja.

- Korttimaksudata kertoo suomalaisen alkaneen kuluttaa, ja samaan suuntaan viittaa arvonlisäverokertymän kasvu. Joka viikko kuullaan isoista investoinneista tai yrityskaupoista, hisseistä, kaivoshankkeista, risteilijöistä, jäänmurtajista. Startup-kenttä on tosi kovassa iskussa.

- Nämä ovat todella hyviä viestejä, myös hiljaisia signaaleja monesta suunnasta. Olen tosi iloinen, että olemme tässä tilanteessa, suorastaan onnellinen, koska kasvu tekee kaikesta paljon, paljon helpompaa.

Työllisyyden vahvistuminen seuraa

Taloukasvu siis näkyy jo yksityisessä kulutuksessa, teollisuustuotannossa ja investoinneissa, ei vain yhdessä sektorissa.

Työllisyys perinteisesti seuraa muuta taloutta vajaan puolen vuoden viiveellä. Tämä tarkoittaisi, että työllisyyden selkeä vahvistuminen näkyisi jo syksyllä, ja vuodenvaihteessa asiaa olisi enää vaikea kiistää. Tämä on avainkohta loppupuolen poliittista analyysiiä ajatellen.

Pankkikonserni Nordea odottaa taloudessa nähdyn käänne välittyvän asteittain työmarkkinoille tämän ja ensi vuoden aikana.

Työttömyysaste laskee Nordean mukaan 8,5 prosenttiin vuoden 2027 loppuna.

- Kotimaisen kulutuksen lisääntyminen tukee jatkossa kaupan ja palvelualan työllisyyttä. Teollisuudessa työllisyys on jo kääntynyt selvään kasvuun, ja uusien tilausten hyvä kehitys ennakoii teollisuuden kehityksen vahvistuvan edelleen loppuvuotta kohden, ennakoii Nordean ekonomisti **Juha Kostiainen**.

Kolme tekijää käänneen takana

Suomen Pankin maaliskuun väliläisessä käänteessä taustalle nimetään erityisesti kaksi pääveturia: yksityisen kulutuksen kasvu ja investointien piristyminen. Kulutusta on tukenut kotitalouksien ostovoiman vahvistuminen, johon ovat vaikuttaneet palkkojen nousu ja korkotason lasku.

Investoinnit koneisiin, laitteisiin ja tutkimus- ja kehitystoimintaan kasvoi-

Tuoreen kyselyn mukaan peräti 82 % suomalaisista näkee oman tulevaisuutensa parempana tai samanlaisena kuin nyt.

vat vuoden lopussa selvästi.

Teollisuuden tilanne on myös muuttunut. Teollisuusyritykset saivat vuoden 2025 aikana runsaasti uusia tilauksia, erityisesti metalliteollisuudessa.

EK:n suhdannekyselyn mukaan yritykset odottavat tuotannon kasvavan. Valmiiden tuotteiden varastot ovat pitkän aikavälin keskiarvoa alempana – merkki siitä, että kysyntä on tarttunut.

- Käänte on ollut yllättävän vahva, ei ole kyse vain luottamusindikaattoreista, sanoo Etlan toimitusjohtaja **Aki Kangasharju**.

Suomen Pankin ennustepäällikkö **Juuso Vanhala** korostaa, että hyviä uutisia on tullut aiempaa laajemmalla rintamalla. Erityisen ilahduttavaa on yksityisen kulutuksen piristyminen, joka oli pitkään vaisua.

- Teollisuus ja vienti ovat pitäneet pintansa kauppapoliittisesta turbulenssista huolimatta, Vanhala sanoo.

Maailmantilanteen epävarmuus pysyy

Julkiseen talouteen kohdistuneet leikkaukset ovat osin hidastaneet kasvua, mutta sopeutukselle ei ole ollut

vaihtoehtoa.

- Ilman julkisen talouden sopeutus-toimia Suomi olisi matkalla velkavankeuteen, Kangasharju toteaa.

Kangasharju ja Vanhala muistuttavat Iranin konfliktin aiheuttamasta epävarmuudesta. Vaikutukset kuluttajahintoihin ja talouskasvuun riippuvat oleellisesti konfliktin kestosta.

Mitä kauemmin konflikti kestää, sitä laajemmin öljyn ja kaasun hinnan nousu leviää esimerkiksi kuljetusten, elintarvikkeiden ja teollisuustuotteiden hintoihin.

Suomen talous on myös erittäin herkkä korkojen muutokselle. Korkojen nousu ei ole tänä vuonna ollut läheskään yhtä raju kuin Venäjän hyökättyä Ukrainaan 2022, mutta vajaan prosentin nousu markkinakoroissa tuntuu silti heti kuluttajien kukkaroissa.

Suomalaisilla on yli 300 miljardia asunto-, kulutus- ja taloyhtiölainoja, joiden korko on sidottu vaihtuvaan euriboriin. Korkojen nousu ja mahdolli-

nen pysyminen yli kolmessa prosentissa olisi pois muusta kulutuksesta.

Seuraava hallitus saa nauttia tuloksista

Työn verotusta keventämällä ja yrittämisen riskiä pienentämällä hallitus on luonut dynamiikkaa, jota Suomi on kaivannut kaksi vuosikymmentä. Investointien piristymisen ja yritysten vahvistunut tilauskanta kertovat siitä, että luottamus Suomeen investointikohteena on palautumassa.

Juuso Vanhala muistuttaa kuitenkin, ettei talouspolitiikan vaikutusta lyhyen aikavälin heilahteluihin tulisi liioitella. Rakenteelliset uudistukset tähtäävät pidemmälle. Niiden hedelmistä päästään nauttimaan vasta vuosien kuluessa.

Taloussuunnitelmien ovat vielä maltillisia, mutta suunta on nyt selvä: pitkä pysähtyneisyyden kausi on jäämässä taakse. Kangasharjun mukaan hallituksen päätökset ovat olleet vaikeita mutta välttämättömiä.

- Tässä käy todennäköisesti niin, että

työllisyys seuraa kohta perässä ja seuraava hallitus pääsee nauttimaan tämän hallituksen työn hedelmistä.

Vasemmisto-oppositio ja Yle synkistelevät

Piristynvä talous siis tarjoaa suomalaisille vahvasti aihetta tyytyväisyyteen. Tuoreen kyselyn mukaan peräti 82 % suomalaisista näkee oman tulevaisuutensa parempana tai samanlaisena kuin nyt. Valtamedian uutiskärkiä ei kuitenkaan rakenneta tällaisista tuloksista.

Esimerkiksi Yleisradio tapaa käytännössä sivuuttaa talouskasvua koskevat hyvät uutiset tai korkeintaan julkaisee niistä pienempiä sähköitä. Näin ei tapahtuisi, jos luvut näyttäisivät toiseen suuntaan.

Toinen talouden kasvuun nurjasti suhtautuva taho on vasemmisto-oppositio, sillä se pelkää suunniltaan, että talous kasvaisi.

Talousskasvu kun lisäksi suomalaisten uskoa ja luottamusta tulevaan. Sellaista ei ainakaan puoluekannatusgallupien kärjessä keikkuva SDP halua.

Pääministeriksi kovin pyrkivä SDP:n puheenjohtaja **Antti Lindtman** toivoo hartaasti, että mitään hyvää ei näy vielä tämän hallituskauden aikana.

Lindtmanin vakaa aikomus on olla ensi vuonna Suomen pääministeri, joka voi sitten paukutellessa henkseleitään tämän hallituksen tekemien uudistusten hyvien seurausten edessä. Ihan niin kuin demarit tekivät **Rinteen/Marinin** hallituksessakin, eli häpeilemättä riivistävät kunnian edellisen hallituksen toimien seurauksista.

SDP vähättelee

Todennäköistä on, että vasemmisto-oppositio pyrkii tällä hetkellä vähättelemään asiaa. Talous kasvaa kuulemma hallituksen huonosta politiikasta huolimatta.

Tämä ei kuitenkaan auta SDP:tä sen varsinaisessa ongelmassa: SDP joutuu nielemään 10 miljardin sopeutustarpeen ensi kaudella.

Suurta osaa nykyisen hallituksen menoleikkauksista ja veronkiristyksistä ei SDP tulisi perumaan. Aivan kuten SDP on vaihtoehtobudjeteissaan jättänyt tekemättä tähänkin asti.

Tälle on saatu myös vahvistus puoluejohtaja Antti Lindtmanilta itseltään. Ilta-Sanomien tuoreessa haastattelussa toimittaja kysyi:

- Eli ette peru kaikkia hallituksen toteuttamia sosiaaliturvaleykkauksia?

- On täysin selvää, että tämän hallituksen jäljet ovat niin mittavia, että niitä ei kaikkia pysty yhdessä vaalikaudessa korjaamaan, kuului vastaus.

Ei se olisi demareille mikään kovin kummoinen asia perua vaikka kaikki hallituksen toimet ensimmäisenä vuonna, mutta sitten niiden leikkausten perumiseen pitäisi osoittaa rahaa jostain. Se ei tietenkään SDP:ltä onnistu.

TEKSTI SUOMEN UUTISET
KUVAT MATTI MATIKAINEN

Teollisuuden tilaukset viittaavat talouskäänteeseen

Suomalainen osaaminen on kysyttyä maailmalla

Elinkeinministeri Sakari Puisto ja ulkomaankauppa- ja kehitysministeri Ville Tavio näkevät teollisuudessa vahvoja merkkejä talouden käänteestä. Telakka- ja puolustusteollisuus tukevat kasvua ja työllisyyttä. Myös yritysrahoituksen saatavuus on helpottumassa.

Perussuomalaisen elinkeinoministeri **Sakari Puiston** mukaan erityisesti laivanrakennuksen vahva tilauskanta ja puolustusteollisuuden kasvu näkyvät jo konkreettisesti talousnäkymissä.

- Hyvät talouskasvun signaalit ovat olemassa, mutta työtä vielä riittää, että tästä tahmeudesta saadaan kasvua vielä paremmin aikaan, Puisto sanoo.

Puisto kertoo, että yritysrahoituksen tilanne on helpottumassa.

- Yritysrahoituksen saatavuus näyttää parantuneen jonkin verran, ja näyttää siltä, että pahimmat pullonkaulat ovat jääneet taakse. Pankit itsekkin sanovat, että yritysten lainoittaminen on ollut liian tiukkaa. Tämä tilanne näyttää helpottuvan. Meillä on myös vähän takataskussa toimia, joilla me autamme tilannetta, Puisto kertoo.

Puolustusteollisuuden kysyntä kasvaa nopeasti

Puisto vieraili Keski-Suomessa ja tutustui Metsä Groupin biotuotetehtaan Äänekoskella. Hänen mukaansa tehdas edustaa alan kansainvälistä kärkeä.

- Se on maailman yksi moderneimmista tehtaista. Se tuottaa enemmän energiaa kuin kullutta. Materiaalivirrat käytetään hyväksi ja valmistetaan mitä hienoimpia tuotteita. Siellä on tehty myös 300 miljoonan euron ker-topuutehtaan investointi, ja työllisyysvaikutukset ovat huomattavat. Biotuoteosaaminen on vahvaa Suomessa, Puisto kertoo.

Vierailun aikana Puisto kävi myös Nammo Lapuan ruuti- ja nallitehtaalla Laukaassa sekä tapasi kansalaisia perussuomalaisten järjestämässä tilaisuudessa Jyväskylässä.

Puiston mukaan työttömyys on Keski-Suomessa edelleen korkeaa, mutta teollisuuden kasvunäkymät voivat parantaa tilannetta. Puolustusteollisuus on hänen mukaansa keskeinen kasvuala.

- Puolustusteollisuus vetää voimakkaasti tällä hetkellä ja on yksi Suomen vahvuuksista. Puolustusteollisuuden tuotteille on nyt valtava kysyntä, hän toteaa.

Alan liikevaihdon arvioidaan kasvavan Suomessa merkittävästi tämän vuosikymmenen aikana. Puisto nostaa esiin myös suomalaisen huoltovarmuussuorituksen kansainvälisen kysynnän.

- Suomalaisten väestönsuoja- ja huoltovarmuussuoritusosaaminen on kysyttyä maailmalla. Nyt ollaan heräämässä taloudelliseen turvallisuuteen ja huoltovarmuuteen, mutta Suomi on tehnyt sitä enemmän tai vähemmän jo vuosikymmenet. Tällä sektorilla on tulossa selvä kasvunpyrähdyks Suomessa, Puisto arvioi.

Telakkateollisuus työllistää laajasti

Risteilyvarustamo Royal Caribbean Group on tilannut Meyer Turulta kaksi Icon-luokan risteilyalusta, jotka toimitetaan vuosina 2029 ja 2030.

Puisto sanoo, että kyse on merkittävistä tilauksista koko Suomen talouden kannalta.

- Ne ovat isoja ja kovia miljardiluokan tilauksia. Turun telakka työllistää 2 000 ihmistä ja välillisesti koko maassa mennään yli 10 000 työpaikan. Valtiovalan toimesta koetetaan käyttää tilaisuus hyväksi nyt, kun rauta on kuumaa. Koetamme laajentaa ja leventää hartioita eri segmenteillä, Puisto selvittää.

Telakkateollisuuden vaikutukset ulottuvat laajalle alihankintaverkostoon, johon kuuluu yli 1 200 yritystä, jotka hyötyvät vahvasti risteilijä- ja jäänmurtajatilauksista.

Viennille uusia mahdollisuuksia

Puisto osallistui hiljattain presidentti **Alexander Stubb**in delegaation mukana Kanadan-vierailulle, jolla oli mukana poikkeuksellisen suuri joukko suomalaisyrityksiä.

- Kanada investoi 40 miljardia Kana-

dan dollaria arktisen alueen infraan ja turvallisuuteen. Siitä avautuu Suomelle merkittäviä vientimahdollisuuksia, ja sama toistuu monessa muussakin paikassa, jossa olemme vierailleet, Puisto kertoo.

Hänen mukaansa kasvua odotetaan myös muun muassa ruokaviennissä, audiovisuaalisessa tuotannossa ja matkailussa.

Talouskasvu näkyi kulutuksessa ja tuotannossa

Historialliset kehitysapuleikkaukset toteuttanut ulkomaankauppa- ja kehitysministeri **Ville Tavio** pitää Suomen talouden kääntymistä kasvuun erittäin tervetulleena uutisena.

Kasvu näkyi laajalaisesti yksityisessä kulutuksessa, teollisuustuotannossa sekä investoinneissa. Taloudessa nähty käänne välittyi asteittain myös työmarkkinoille tämän ja ensi vuoden aikana.

Talouskasvu alkoi viritä viime vuoden viimeisellä neljänneksellä, kun BKT kasvoi 0,3 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Ennen sitä talous oli supistunut kahtena peräkkäisenä neljänneksenä. Pitämällä aikavälillä Suomen talous on laahannut nolllakasvun tuntumassa kohta kaksi vuosikymmentä.

Suomeen virtaa pitkästä aikaa rahaa

Nyt tunnelin päässä näkyy valoa. Kasvu näkyy yksityisessä kulutuksessa, teollisuustuotannossa ja investoinneissa, ei siis vain yhdellä sektorilla.

Vaihtotaseen kääntyminen yli-

jäämäiseksi on hyvä uutinen. Vuonna 2025 nähtiin ensimmäisiä merkkejä tavaraviennin elpymisestä ja kauppataseen vahvistumisesta, Tavio sanoo.

Suomen tavaravienti kasvoi viime vuonna 4,4 %, ja nyt alkuvuodesta kasvu oli jo 6,2 %:n vauhtia. Maahamme virtaa sisään pitkästä aikaa enemmän rahaa kuin lähtee ulos. Vienti on kansantaloutemme selkäranka, jonka

Erityisesti laivanrakennuksen vahva tilauskanta ja puolustusteollisuuden kasvu näkyvät jo konkreettisesti talousnäkymissä.

avulla saamme lisää työtä ja yrittäjyyttä Suomeen.

Tavio iloitsee erityisesti vientirintaman positiivisista uutisista puolustus- ja teknologiaviennin saralla.

- Suurimmat tavaraviennin kasvu-
maat alkuvuonna olivat Saksa, Puola ja Kanada. Olen panostanut näihin maihin jo pitkään muun muassa johtamalla suomalaisia

yritysdelegaatioita maihin. Lisäksi Finnair avasi aloitteestani nyt suoran lennon Torontoon.

"Tätä linjaa on jatkettava"

Suomi tekee jälleen voittoa ulkomaankaupassa, mikä tarkoittaa, että suomalaiset tienavat enemmän kuin kuluttavat ulkomailta.

- Olen perustanut ulkoministeriöön uuden yrityspalveluyksikön, ja tuemme entistä enemmän vientiyrityksiä, mukaan lukien tehty Team Finland -organisaatio uudistus, jossa puhallamme yhteen hiileen viennin kasvattamiseksi.

On tärkeää, että hallitus korjaa julkisen talouden suuntaa samalla panostaen työntekijöiden ostovoimaan ja yritysten kilpailukykyyn. Tätä linjaa on jatkettava, Tavio painottaa.

TEKSTI SUOMEN UUTISET
KUVAT PS ARKISTO JA LEHTIKUVA

Perussuomalaiset ulkomaankauppa- ja kehitysministeri Ville Tavio ja elinkeinoministeri Sakari Puisto pitävät Suomen talouden käännyttämistä kasvuun erittäin tervetulleena uutisena.

KOLUMNI

Meitä on enää alle viisi miljoonaa

ELÄMME hullua aikaa. Suomen väestö kasvaa kohisten maahanmuuton seurauksena, mutta samaan aikaan suomalaisten määrä taas vähenee vauhdilla.

Viime vuonna vieraskielisen väestön määrä nousi 36 000 hengellä siinä missä kotimaisten kielten puhujien määrä laski samaan aikaan 19 000 hengellä. Hiljattain rikottiin myös symbolinen rajapyykki, kun suomalaistaustaisen väestön määrä laski alle viiden miljoonan.

Käynnissä oleva väestökehitys on katastrofi suomalaisen yhteiskunnan säilymistä kannalta.

Muut puolueet haluavat tuoda vielä nykyistä enemmän maahanmuuttajia suomalaisten tilalle, koska "jonkun pitää maksaa ikääntyvien suomalaisten eläkkeet". Tilastot kuitenkin osoittavat, että kaukomailta tulijoista ei kuitenkaan ole eläkejärjestelmän pelastajiksi.

Ruotsissa maahanmuuttajien työurat ovat puolet lyhempiä kuin kantaruotsalaisilla, mikä on johtanut suuriin ongelmiin järjestelmän rahoituksen kannalta. Suomessa maahanmuuttajien työllisyys on taas parikymmentä prosenttiyksikköä heikompi kuin suomalaisilla, ja hiljattain uutisoitiin myös siitä, että jo kolmannes Suomessa maksettavista takuueläkkeistä menee maahanmuuttajille - maahanmuuttajista itsestään aiheutuu siis kaiken muun lisäksi uusi eläkepomme!

Perussuomalaisten ohjelmissa linjatuilla toimenpiteillä suomalaiselle yhteiskunnalle haitallinen massamaahanmuutto saataisiin säppiin nopeasti, jos vain poliittiset voimasuhteet mahdollistaisivat ohjelman täysimittaisen toimeenpanon.

Syntyvyyden nostaminen on taas konstikkaampi tehtävä.

Vaikka suomalaisten syntyvyys on romahtanut viimeisten noin viidentoista vuoden aikana Euroopan heikoimpien joukkoon, ei aihetta kuitenkaan tärkeydestään huolimatta liiemmin käsitellä aamutelevisioissa tai A-studiossa. Puolueista syntyvyyden edistäminen ei taas näytä kiinnostavan muita kuin perussuomalaisia ja kristillisiä.

Suomen Perusta -ajatuspajan kesäkuussa ilmestyvässä artikkelikokoelmassa "Lisää lapsia! - Seitsemän näkökulmaa syntyvyyteen" käydään aiheen kimppuun pohkien syitä heikolle syntyvyydelle ja mahdollisia toimia asiantilan parantamiseksi. Teos onkin suositeltavaa luettavaa jokaiselle syntyvyyskriisistä huolestuneelle.

Minkälaisin eväin syntyvyyttä voitaisiin sitten edistää?

Syntyvyydelle otollista voi ajatella olevan ensiksikin yleinen usko tulevaisuuteen, johon liittyy niin kestävä talous kuin turvallinen elinympäristö.

Tällä hetkellä maahanmuuttajavaltaistuvalla pääkaupunkiseudulla kouluikää lähestyvien lapsiperheiden ensimmäinen huolenaihe puoluekantaan katsomatta on se, mihin kouluun uskaltaa lapsensa laittaa. Eikä tilanne ole helppo maaseudullakaan, jossa kyläkoulut ovat lopetusuhan alla ja elämisen kustannukset nousevat jatkuvasti. Talouden vaihtuvat näkymät ja heikko työllisyys ovat taas huolena koko maassa. Toiseksi tarvitaan lapsiystävällistä ruohonjuuritason politiikkaa. Riittävät resurssit päiväkoteihin, kouluihin, kotihoitoon ja lasten harrastusmahdollisuuksiin tekevät lapsiperheiden arjen helpommaksi ja antavat signaalin siitä, että lapset ovat toivottuja. Yleisen ilmapiirin kääntäminen keinolla tai toisella lapsiystävälliseksi onkin ensiarvoisen tärkeää.

Syntyvyyden nostamiseen tarvitaan lisäksi myös kokonaan uudenlaisia politiikkatoimia, joihin kannattaa etsiä malleja sellaisista maista, joissa syntyvyyden edistämiseen on panostettu. Verotuet, edulliset asuntolainat ja uudistukset lapsilisäjärjestelmään – pöytään on hyvä heitellä erilaisia ehdotuksia ja kokeilla, mikä toimii.

Kasvavan maahanmuuton ja laskevan suomalaisten määrän aiheuttamaa väestökriisiä korjaamaan tarvitaan siis tiukan maahanmuuttopolitiikan rinnalle aktiivista syntyvyyden edistämistä, joka näyttää myös jään lähes yksin perussuomalaisen tehtäväksi. Kääritään siis hihat ja tehdään Suomesta hyvämaa perustaa perhe.

SIMO GRÖNROOS
PERUSSUOMALAISTEN
3. VARAPUHEENJOHTAJA

Kehysriihi kiteytti perussuomalaisen talouspolitiikan

Turvallisuus, työ ja yrittäjyys keskiössä

Hallituksen huhtikuinen kehysriihi vahvisti sen, mitä perussuomalaiset ovat ajaneet hallitusohjelmassa alusta asti: puolustus, suomalainen työ ja yrittäminen ensin, turha byrokratia viimeisenä.

Kehysriihessä päätettiin 520 miljoonan euron uusista sopeutuksista, merkittävistä kasvutoimista ja kokonaisveroasteen laskusta. Suurin yksittäinen ratkaisu koskee puolustusta.

Hallitus nostaa puolustusmenot vähintään kolmeen prosenttiin bruttokansantuotteesta vuoteen 2029 mennessä. Vuosille 2027–2030 kohdennetaan yli miljardin euron lisärahoitus puolustuskyvyn vahvistamiseen.

Ukrainaa tuetaan sotilaallisesti 300 miljoonalla eurolla loppuvaalikauden aikana.

Tämä on linja, jota perussuomalaiset ovat johdonmukaisesti kannattaneet. Puolustuskyky ei ole poliittinen pelinappula. Se on edellytys sille, että muilla politiikan alueilla on ylipäättään jotain neuvoteltavaa. Hallitus on pitänyt tästä kiinni, vaikka julkisen talouden paineet ovat olleet kovat.

Viime vuosikymmenet Suomi tottui laiminlyömään puolustustaan. Nyt suunta on korjattu. Kehysriihi vahvistaa sen, että turvallisuudesta ei tingitä edes silloin, kun leikkauksia tehdään muualla.

520 miljoonan sopeutuspaketti

Kehysriihessä päätettiin 520 miljoonan euron uusista sopeutustoimista. Luku kuulostaa isolta, mutta konteksti on tärkeä. Osalla sopeutuksista paikataan aiempia toteutumatta jääneitä leikkauksia, osalla rahoitetaan riihen uudet panostukset, kuten puolustuksen lisämäärärahat ja työllistämistoimet. Budjettikehys pysyy tiukkana.

Valtiovarainministeri **Riikka Purra** on linjannut selvästi, että hallitus ei riko omaa kehystään.

- Meitä sitoo kehys. Tämä hallitus ei riko kehystään edes silloinkaan, kun toiset shokit entisestään vaikeuttavat tilannetta, Purra totesi ennen riihettä.

Sopeutukset on kohdennettu harkitusti. Valtion omaan hallintoon kohdistuu 130 miljoonan euron leikkaukset. Kuntien valtionavuista vähennetään 75

miljoonaa. Nämä ovat linjauksia, joissa karsitaan hallintoa, ei palveluja.

Kehitysapu: Kauden säästöt 1,34 miljardia

Kehysriihessä päätettiin 35 miljoonan euron lisäleikkauksesta kehitysyhteistyöhön. Kyse on laina- ja sijoitusmuotoisesta kehitysavusta, jonka momentti käytännössä puolittuu. Kauden yhteensasketut kehitysapusäästöt nousevat nyt 1,34 miljardiin euroon.

Vihervasemmiston kritiikki on tuttua: leikkaukset osuvat haavoittuvaisimpiin. Oppositio käyttää tunteellista ja jopa harhaanjohtavaa retoriikkaa.

On syytä tarkentaa, mistä on tosiasiasa kyse. Hallitus on johdonmukaisesti karsimassa laina- ja sijoitusmuotoista kehitysapua – siis rahaa, joka kanavoitetaan kehitysmaiden julkiselle sektorille lainoina tai sijoituksina.

Laina-apuun on liittynyt kysymyksiä tuloksellisuudesta ja varojen kohdentumisesta. Menneinä vuosina Suomi rahoitti jopa suoraan joidenkin kehitysmaiden budjetit. Kokemukset olivat karmaita. Rahat menivät kankkulan kaivoon.

Kehitysministeri **Ville Taivio** tekee kevään aikana päätökset siitä, mihin kehitysapuleikkaukset tarkalleen kohdistuvat.

Suomi on pieni maa tiukalla talouspolitiikalla. Ei ole perusteltua lainata rahaa kehitysmaalle silloin, kun kotimaan velka kasvaa.

Järjestöräisille jatkoisku

STEA-avustuksiin kohdistuu 50 miljoonan euron lisäleikkaukset. Käytännössä sosiaali- ja terveysministeriön alaisten järjestöavustusten taso puolittuu koko hallituskauden aikana.

Perussuomalaisten linja on ollut tässäkin selvä. Julkisin varoin rahoitettu järjestökenttä on paisunut vuosikymmeniä ilman riittävää tulosvastuuta. Järjestöt ovat harjoittaneet poliittista vaikuttamista verovaroilla ja lobanneet sen jälkeen lisää rahoitusta itselleen. Tähän kierteeseen on nyt puututtu.

Työ ja yrittäminen kannattavat hiukan enemmän kuin neljä vuotta sitten. Puolustus on kunnossa. Kokonaisveroaste laskee.

Järjestörahoituksessakin oppositio väittää leikkausten osuvan haavoittuviin ihmisiin. Väite on populistista. Kehysriihessä päätettiin, että osa STEA-rahoituksesta siirretään suoraan hyvinvointialueiden käyttöön – 25 miljoonaa euroa. Palvelut eivät katoa, mutta niiden tuottaja vaihtuu. Järjestöbyrokratian sijaan rahat ohjautuvat lähemmäs ihmisiä.

Ministeri **Wille Rydman** on tiivistänyt ajatuksen ytimekkäästi: peruspalvelut ovat tärkeämpiä kuin politrukkien työllistäminen lobbarijärjestöissä.

Sote: Byrokratiaa karsitaan, palvelut turvataan

Sote-sektorille kohdistuu 240 miljoonan euron säästöt. Keinot ovat byrokratian keventäminen ja asiakasmaksujen korottaminen. Jälkimmäinen herättää aina vastustusta, mutta Suomessa asiakasmaksut ovat edelleen eurooppalaisessa vertailussa maltillisia.

Yksi perustavanlaatuisia asia on syytä pitää mielessä: hyvinvointialueiden kokonaisrahoitus kasvaa tästä huolimatta. Syy on demografinen. Väestö ikääntyy ja hoivan tarve kasvaa. Hallitus ei leikkaa vanhusten hoivasta, se karsii kasvavan byrokratian kustannuksia.

Hallinnon paisuminen on pidettävä kurissa. Jokainen hallintoon menevä euro on poissa suorista palveluista. Siksi byrokratia on oikea leikkauksohde.

Suomi nousee työllä ja yrittämisellä

Kehysriihi ei ole pelkästään sopeutuksia. Se on myös merkittävä kasvupaketti.

Yhteisövero laskee kahdella prosent-

tiyksiköllä 18 prosenttiin ensi vuonna. Tämä parantaa suomalaisten yritysten kilpailukykyä ja tekee Suomesta houkuttelevamman investointikohteen.

Historia osoittaa, että yhteisöverotulot saattavat jopa kasvaa, vaikka veroprosentti alenee. Näin on käynyt aiempien yhteisöverouudistusten yhteydessä. Selvää on, että ilman työntekoa, riskinottoa ja investointeja ei Suomen suunta muutu.

Työn verotusta kevennetään miljardin euron paketilla, joka painottuu pieni- ja keskituloisiin ansiotulovähennyksen kautta. Kotitalousvähennys nousee 2 100 euroon ja vähennyskelpoinen työn osuus 40 prosenttiin. Vähennyksen korotus on määräaikainen vuoden 2027 loppuun.

Yrittäjien eläkejärjestelmään korjaus

Kauan odotettu YEL-remontti toteutuu viimein. **Sanna Marinin** hallituksen vuonna 2023 voimaan saattama YEL-uudistus on koettu laajalti epäoikeudenmukaiseksi. Se pakotti yrittäjiä maksamaan eläkemaksuja keino-tekaisesti korotetun työtuoperusteen mukaan, vaikka työtuoperuste ei vastannut yrittäjän todellisia ansioita. Laskelmien mukaan noin 70 prosenttia yrittäjistä maksoi liikaa.

Nyt tähän epäkohtaan puututaan. Jatkossa yrittäjä voi valita, määräytyykö eläkemaksu todellisten verotettavien tulojen vai vakuutusyhtiön laskeman työtuon mukaan. Muutos tulee voimaan vuonna 2028.

Yrittäjän näkökulmasta kehysriihi on vahva signaali. Työ ja riskinotto kannattavat jälleen hiukan enemmän kuin ennen.

Nuoret töihin, liikkuminen halvemmaksi

Hallitus panostaa nuorten työllistämiseen konkreettisesti. Nuorten työllistämisteliin ohjataan 20 miljoonaa euroa, pitkäaikaistyöttömien osaamisteliin 15 miljoonaa. Raha kohdistuu suoraan töitä etsiville suomalaisille.

Liikkumisen hintaa lasketaan usealla rintamalla. Ajoneuvovero alenee. Raskaan liikenteen ammattidiesel tulee käyttöön vuodesta 2028 alkaen vähintään kymmeneksi vuodeksi. Matkakuluvähennyksen omavastuuta alennetaan. Nämä toimet helpottavat erityisesti niiden suomalaisten arkea, jotka asuvat kauempana työ- ja palvelukeskuksista.

Turpeen energiakäytön jatko varmistui. Hallitus valmistelee tukimallin, jolla turvataan energian saatavuus ja toimitusvarmuus myös talvella. Turpeen varmuusvarastointi jatkuu vuoteen 2030, ja Huoltovarmuuskeskukselle osoitetaan 10 miljoonan euron rahoitus.

Turpeessa on kyse kotimaisesta energialähteestä, jolla on suora yhteys huoltovarmuuteen. Energiaomavaraisuus menee vihreän ideologian edelle.

Rakentaminen käynnistyy

Rakennusala on ollut vaikeuksissa jo useita vuosia. Kehysriihessä päätettiin 110 miljoonan euron korjausrakennuspaketista vuosille 2026–2027. Rahoitus kohdistuu energiatehokkuutta parantaviin korjauksiin asuinrakennuksissa.

Riikka Purra

Lisäksi asunto-osaakeyhtiöiden perusparannuslainojen valtiontakausta parannetaan, mikä vauhdittaa isoja remontteja.

”

”Suomalaisilla ei ole syytä huoleen. Julkisen talouden vaikea tilannekin on ratkaistavissa.”

Väylähankkeissa merkittävä päätös tehtiin Porin Valtatie 2:n parantamisesta: hankkeelle myönnettiin 60 miljoonaa euroa. Tie rakennetaan nelikaistaiseksi Tiilimäen ja Korven eritasoliittymien välillä. Toimiva liikenneinfrastruktuuri on perussuomalaisten pitkäaikainen prioriteetti. Maan eri osat on pidettävä saavutettavina.

Purra: Vastuuta kannetaan

Valtiovarainministeri Riikka Purra luonnehti kehysriihistä kokoavasti: hallitus kantaa vastuuta ja tekee päätöksiä Suomen ja suomalaisten hyväksi.

- Suomalaisilla ei ole syytä huoleen. Julkisen talouden vaikea tilannekin on ratkaistavissa, Purra sanoi.

Kokonaisveroaste laskee tällä hallitus-

Ville Tavio

Wille Rydman

kaudella 42,7 prosentista 42,2 prosenttiin. Hallitus on keventänyt työn verotusta, alentaa yhteisöveroa ja on silti leikkannut velkaantumista.

- Sitä voi jo pitää jonkinlaisena saavutuksena, Purra totesi tiedotustilaisuudessa riihen päätyttyä.

Tämä on tulos, jota oppositio piti mahdottomana. Vasemmisto väitti, että

hallituksen talouspolitiikka nostaisi verotaakkaa – että leikkaukset ja veronkevennykset yhtä aikaa eivät onnistu. Kokonaisveroaste kuitenkin laskee.

Vaikea tilanne, selvä suunta

Suomen julkinen talous on edelleen haastavassa tilanteessa. Hallitus myönsi riiehessä, ettei velkasuhteen vakauttaminen onnistu tällä kaudella täysimääräisesti. Siihen olisi tarvittu noin viisi miljardia lisää sopeutuksia. Sitä liikkumavaraa ei ollut.

Mutta se, mitä on tehty, on tehty johdonmukaisesti. Turvallisuuden on panostettu ilman tinkimistä. Työn verotusta on kevennetty. Yrittäjien epäoikeudenmukaiseksi koettu eläkejärjestelmä pannaan uusiksi. Tehottomat järjestötuet ja kehitysapulainat ovat sopeutusten ensimmäisiä kohteita – ei vanhusten hoito eikä poliisi.

Perussuomalaisille kevään kehysriihi oli näyttö siitä, mitä puolue on hallituksessa saanut aikaan. Työ ja yrittäminen kannattavat hiukan enemmän kuin neljä vuotta sitten. Puolustus on kunnossa. Kokonaisveroaste laskee.

Tämä ei ole kaikkien mielestä riittävästi. Menoja on leikattava edelleen. Kaikkia leikkauksia arvostellut SDP:n puheenjohtaja **Antti Lindtmanin** vaati hallitukselta vielä lisäsopeutuksia.

Vaalien lähestyessä myös oppositiossa on havahduttu siihen, miten työläs tehtävä Suomi-laivan kurssin muuttaminen on. Edellisen vasemmistohallituksen velkajuhlat tulivat maalle kalliiksi. Laskua maksetaan pitkään, mutta suunta on nyt käännetty.

TEKSTI SUOMEN UUTISET
KUVAT LEHTIKUVA JA PS ARKISTO

Eteläisen Euroopan sosialismi houkuttaa Suomen demareita

Espanjan talous nojaa EU-tukien ja halpatyövoiman varaan – SDP haluaa samaa Suomeen

SDP:n puheenjohtaja Antti Lindtman on nostanut Espanjan sosialistihallituksen Suomen vasemmiston esikuvaksi. Pohjoismaiset demarit Tanskassa ja Ruotsissa hän sivuuttaa. Tanska ja Ruotsi vaativat menokuria ja tiukkaa maahanmuuttopolitiikkaa, Espanja ei kumpakaan.

Espanjalla menee kieltämättä monessa mielessä hyvin. Korkeaa työttömyyttä on saatu alas, tavallisten ihmisten ostovoimaa on kohennettu ja satsauksilla vihreän siirtymän hankkeisiin on saatu aikaan positiivinen kierre, SDP:n puheenjohtaja **Antti Lindtman** totesi taannoin Helsingin Sanomien haastattelussa.

Osin hän on oikeassa. Kansainvälisen valuuttarahasto IMF:n mukaan Espanja oli viime vuonna jo toista vuotta peräkkäin maailman nopeimmin kasvanut suuri kehittyneet talous: bruttokansantuote (bkt) kasvoi noin kolme prosenttia, kun euroalueen keskiarvo jäi hieman yli prosenttiin.

Työttömyys on laskenut vuoden 2013 huipun 27 prosentista 9,9 prosenttiin, ja työllisten kokonaismäärä on ennätysellinen 22,4 miljoonaa.

Mutta mistä kasvu tuli ja sopiiko Espanja esikuvaksi Suomelle?

Unohdetut miljardit

Lindtmanin puheissa unohtuu yksi kasvun tärkeimmistä selityksistä: EU:n elpymispaketti. NextGeneration- EU-rahoitusvälineen kautta Espanjalle on varattu 163 miljardia euroa tukia ja lainoja infra-

struktuuriin, vihreään siirtymään ja talouden modernisointiin.

Suomi kuuluu **Sanna Marinin** hallituksen neuvotteleman elpymispaketin nettomaksajiin. Suomalaisen verorahat ovat siis osaltaan rahoittaneet sitä kasvua, jonka Lindtman on ottanut esikuvakseen.

Espanjan julkinen velka on laskenut – vuoden 2020 huipusta 119,3 prosentista 101,6 prosenttiin vuonna 2024 – mutta kaventuminen on tapahtunut nimelliskasvun, EU-tukien ja maahanmuuton lisäämän työvoiman tarjonnan varassa, ei rakenteellisten uudistusten kautta.

Suomen velkasuhteen ennustetaan nousevan tänä vuonna 92 prosenttiin. Silti taloustieteessä ratkaisee bkt per asukas: siinä Suomi on 47 prosenttia edellä Espanjaa, kuten emeritusprofessori **Matti Virén** on huomauttanut. Espanja on kasvanut nopeasti matalalta lähtötasoltaan.

Turisteja ja halpatyövoimaa

Espanjan taloudesta paljastuu rakenteellisia heikkouksia. Matkai-

lu vastaa noin 15–16 prosenttia bruttokansantuotteesta ja lähes 14 prosenttia työpaikoista. Talous on monipuolistunut jonkin verran rahoitus- ja asiantuntijapalveluihin, mutta kasvu nojaa silti pitkälti siihen, että työvoimaa on enemmän, eikä siihen, että työ tuottaisi enemmän arvoa.

”

Suomi kuuluu Sanna Marinin hallituksen neuvotteleman elpymispaketin nettomaksajiin.

Yritysinvestoinnit ovat alhaisia, koulutusjärjestelmä suoriutuu heikosti eurooppalaisessa vertailussa ja maahanmuuttajat työllistyvät pääosin matalapalkka-aloille.

Nuorisotyöttömyys on 23 prosenttia – edelleen yksi EU:n korkeimmista – huolimatta mainostetuista työmarkkinauudistuksista. Asumiskustannukset ovat nousseet selvästi palkka-kehitystä nopeammin, mikä vaikeuttaa erityisesti nuorten itsenäistymistä. Espanjan tilastoviraston tuore elinolutkimus kertoo, että peräti 44,3 prosenttia 26–34-vuotiaista asuu vanhempiensa luona.

Oleskeluluvat laittomille

Alkuvuodesta 2026 **Pedro Sánchezin** hallitus käynnisti yhden Euroopan historian suurimmista maahanmuuttajien laillistamisohjelmista kahteen vuosikymmeneen. Jopa 500 000 laittomasti oleskelevaa henkilöä saa oleskeluluvan ja työluvan.

Laittomien maahanmuuttajien kokonaismäärän arvioidaan olevan liki 840 000, ja kyseessä on jo Espanjan seitsemäs laaja laillistamisoperaatio 40

vuodessa. Samalla Sánchez on vaatinut maahanmuuton ”taakan jakamista” koko EU:n alueelle – mukaan lukien Suomelle.

Sánchezin viesti on ristiriitainen: kotimaassa hän laillistaa satojatuhansia paperittomia ja markkinoi maahanmuuttoa Espanjan pelastuksena, mutta Brysselissä hän puhuu ”taakanjaosta” ja vaatii muita maita kantamaan osan seurauksista. Jos maahanmuuttajat olisivat yksiselitteinen rikkaus, miksi tätä ”rikkautta” pitäisi jakaa väkisin koko EU:n alueelle – myös niille maille, jotka eivät halua samaa politiikkaa?

Espanjan kaksijakoisuus paljastaa, että maahanmuutosta puhutaan yhtä aikaa sekä moraalisenä hyveenä että konkreettisenä taakkana, josta on päästävä osin eroon muiden veronmaksajien kustannuksella.

Syntyvyys ja puolustus jäässä

Espanjan kokonaishedelmällisyysluku on Suomeakin alhaisempi, noin 1,2 lasta naista kohden. Alhainen syntyvyys on jatkunut lähes neljä vuosikymmentä, ja Sánchezin hallitus on siirtänyt eläkejärjestelmän kestävyysongelman ratkaisemisen tulevaisuuteen nojaamalla kasvavaan maahanmuuttoon.

Sama logiikka näkyy puolustusmenoissa. Kun Nato esitti kesällä 2025 viiden prosentin tavoitteen, Espanja oli käytännössä ainoa liittolainen, joka kieltäytyi sitoutumasta.

Sánchez neuvotteli 2,1 prosentin poikkeuksen, koska halusi ohjata rahaa mie-

Antti Lindtmanin Espanja-ihailu kertoo enemmän SDP:n suunnasta kuin Espanjan menestyksestä.

luummin sosiaalimenoihin. Vähemmistöhallitus ei ole pystynyt hyväksymään edes valtion budjettia vuoden 2023 jälkeen, mikä on jäädyttänyt pitkän aikavälin uudistukset.

Pohjoismaiset demarit sivuutetaan

Lindtmanin puheissa poliittisesti paljastavinta on se, mitä hän ei sano. Pohjoismaisessa sosiaalidemokraattisessa perheessä luontevin vertailukohta olisi Tanska tai Ruotsi – maat, jotka ovat lähellä Suomea sekä kulttuurisesti että yhteiskuntarakenteeltaan.

Tanskan sosiaalidemokraatit ajavat unionin tiukinta turvapaikkapolitiikkaa. Tavoitteena on käytännössä nolla turvapaikanhakijaa, ja hakemukset käsitellään kolmansissa maissa.

Ruotsinkin demarit ovat siirtyneet tiukempaan suuntaan integraatio-ongelmien jälkeen. Lisäksi molemmat edellyttäisivät julkisen talouden kuralaisuutta. Espanja ei edellytä kumpaakaan, ja siksi se on SDP:lle sopivampi esikuva.

Espanjan pääministeri Pedro Sánchez on siirtänyt eläkejärjestelmän ratkaisemisen tulevaisuuteen.

Lindtman etsii suuntaa

Lindtmanin Espanja-ihailu kertoo SDP:n linjasta. Puolue hakee oikeutusta politiikalle, joka pitää sosiaalimenot korkealla, välttää rakenteellisia uudistuksia ja torjuu pohjoisen tiukan maahanmuuttolinjan.

Espanjan malli voi toimia maassa, jolla on 94 miljoonaa turistia vuodessa, 163 miljardia EU-elpymiseuroa ja lämmin ilmasto houkuttelemaan ulkomaista työvoimaa. Suomella ei ole yhtäkään näistä tekijöistä.

Espanja on kasvanut nopeasti, mutta asukaskohtainen elintaso on silti 47 prosenttia Suomea alhaisempi. Espanja ei ole mikään koulutuksen ja korkean tason osaamisen suurvalta.

Tanska ja Ruotsi painottavat tiukkaa maahanmuuttopolitiikkaa, panostuksia tuottavuuteen ja hallittua julkisen talouden hoitoa. Nämä ovat epämiellyttäviä valintoja puolueelle, joka haluaa lisää tulonsiirtoja ja julkista sektoria. Siksi Lindtman katsoo ihailevasti Espanjaan eikä Pohjoismaihin.

EU-rahat valuiivat hämärään

Kauppalehti uutisoi toukokuussa uudesta skandaalista: Espanja käyt-

ti EU-rahoja johonkin ihan muuhun kuin piti.

Espanja on käyttänyt EU:n elpymispakettirahoja muun muassa eläkkeisiin ja sosiaalimenoihin. Euroopan tilintarkastustuomioistuimien on samaan aikaan huomauttanut EU:n elpymisvälineen heikosta läpinäkyvyydestä ja rahavirtojen jäljitettävyydestä. Espanjan elpymis- ja palautumissuunnitelman kokonaisarvo on 163 miljardia euroa avustuksina ja lainoina.

- Suomalaisen veronmaksajien rahoilla on tuettu järjestelmää, jonka hankäytöstä ei saada riittävän selkeää kuvaa, ja rahoja käytetään, miten sattuu. Juuri tätä kokonaisuutta Antti Lindtman hehkuttaa. Tässä kohtaa pitäisi soida hälytyskellot, ei sosialistien kuoro, kansanedustaja **Sanna Antikainen** toteaa.

Espanjan maahanmuuttolinja ei voi olla Suomen tie

Antikainen muistuttaa, että Espanjan pääministeri Sánchezin sosialistihallituksen lähipiiri on ollut vakavien rikostutkintojen kohteena.

Espanjan entinen liikenneministeri **José Luis Ábalos** määrättiin tutkintavankeuteen marraskuussa 2025. Reutersin mukaan Espanjan korruptiivonvastainen syyttäjä vaatii hänelle 24 vuoden vankeusrangaistusta korruptioon liittyvässä asiassa. PSOE:n entinen organisaatiosihteeriksi **Santos Cerdán** puolestaan oli lähes viisi kuukautta tutkintavankeudessa ennen ehdollista vapauttamistaan.

Myös pääministeri Sánchezin vaimo **Begoña Gómez** on ollut rikostutkinnan kohteena. Hän on kiistänyt syytökset.

- Lindtman kiirehti jo aiemmin puolustamaan Sáncheziä, kertomaan että tutkinnat ovat ”äärioikeiston vainoa” ja vannomaan tukea Espanjan sosialisteille. Mistä lähtien suomalaisen pääministerikandidaatin tehtävä on toimia Espanjan sosialistien kilpimiehenä kesken vakavien tutkintojen? Antikainen kysyy.

Sosialistien kilpimiehiä ei pääministeriksi

Lindtman on siis vaatinut Suomea ottamaan oppia Espanjan talouspoliti-

kasta. Antikaisen mukaan kysymys kuuluu: mistä osasta?

- Onko malli se, että EU-rahoilla paikataan julkisia menoja? Onko malli se, että venäläistä kaasua ostetaan sodan keskellä? Onko malli se, että puolustusmenoista tingitään samalla, kun Venäjä käy hyökkäyssotaa Euroopassa? Vai onko malli se, että puolelle miljoonalle laittomasti maassa olevalle annetaan laillinen asema ohi normaalin parlamentaarisen prosessin? Antikainen kysyy.

Antikainen vaatii Lindtmania kertomaan suoraan, mitä Espanjan mallilla tarkoitetaan.

- Kysyn SDP:n johdolta suoraan: mistä Espanjasta Suomen pitäisi ottaa oppia? Siitäkö, joka ostaa venäläistä kaasua sodan keskellä? Siitäkö, joka sai poikkeuksen Naton puolustusmenotavoitteesta? Siitäkö, joka jakaa laillisen aseman puolelle miljoonalle paperittomalle? Vai siitäkö, jonka hallituksen lähipiiri on rikostutkintojen keskellä?

Antikaisen mukaan Lindtmanin Espanja-ihailu kertoo enemmän SDP:n suunnasta kuin Espanjan menestyksestä.

- Minusta alkaa näyttää siltä, ettei Lindtman itsekään tiedä, mitä hän Espanjasta haluaa kopioida. Ehkä juuri siksi hän välttelee talouskeskustelua **Riikka Purran** kanssa. On helpompi hehkuttaa Espanjaa kuin selittää suomalaisille, mikä lasku siitä mallista lopulta tulisi, Antikainen sanoo.

- Suomi ei tarvitse pääministeriksi Espanjan sosialistien juoksupoikaa. Suomi tarvitsee pääministerin, joka puolustaa Suomea, suomalaisia ja suomalaisten rahoja, Antikainen päättää.

TEKSTI SUOMEN UUTiset
KUVAT LEHTIKUVA JA ISTOCK

Espanjan malli voi toimia maassa, jolla on 94 miljoonaa turistia vuodessa, 163 miljardia EU-elpymiseuroa ja lämmin ilmasto houkuttelemaan ulkomaista työvoimaa.

Varallisuusvalmentaja kehottaa sijoittamaan

”Säästetty raha pitää saada töihin”

Säästetyt rahat pitää saada tuottamaan. Sijoittamalla saa toisen tulonlähteen ja lisää vapautta omaan elämään. Näin neuvoo varallisuusvalmentaja Terhi Majasalmi.

Lähtökohtaisesti jokaisen pitäisi pyrkiä riippumattomuuteen valtiosta. Jos on riippuvainen, on vallan alainen siitä, kuinka paljon sinulle annetaan rahaa tai palveluja, tähdentää varallisuusvalmentaja ja yrittäjä **Terhi Majasalmi**. Hän on myös Vauras Nainen -yhteisön perustaja. Facebookissa yhteisöllä on 89 500 seuraajaa.

Majasalmi myöntää, että toisilla on paremmat lähtökohdat kohti riippumattomuutta ja joillain se kestää kauemmin, mutta sitä kohden kannataisi pyrkiä.

Hän on itse luonut varallisuutensa omalla työllään ja yrittämisellä. Oma asenne on myös vaikuttanut.

Tarinan kolme taustatekijää

Majasalmen isä jäi työttömäksi lama-aikaan vuonna 1995 korjausrakentamisen alalta. Työttömyyttä kesti lopulta peräti 5,5 vuotta. Isä koulutautui uudelleen ja pääsi töihin huoltoyhtiöön. Tällä hetkellä hän on jo eläkkeellä.

- Tämä tausta on yksi osa minun tarinaani. Ajatuksena oli, että hyvinvointivaltio huolehtii sinusta, mutta eihän se niin mennyt. Elintaso ei pysynyt samana.

Toinen vaikuttava tekijä oli miehen äidin menehtyminen vuonna 1999. Sairaudesta tuli todettu julkisella puolella, mutta sitä ei hoidettu. Miehen isä otti velkaisen minkä sai, jotta vaimo pääsi hoitoon yksityiselle.

- Tämä vaikutti siihen, että otin itselleni yksityisen sairauskuluvakuutuksen vuonna 2002.

Kolmas taustatekijä oli opiskelu kaupakorkeakoulussa, jonne Majasalmi pääsi vuonna 1998. Koska opiskelut piti jotenkin rahoittaa, hän teki mallin töitä ja toimi promotyöntöinä.

- Kun valmistuin neljän vuoden päästä, oli Nokia-huuma ohi eikä töitä ollut missään. En halunnut jäädä työttömäksi. Minusta tuli pakosta yrittäjä, kun rupesin myymään sijoitustuotteita yrittäjänä 23-vuotiaana. Olin ihan hyvä myyjä.

Kiitollinen naisen asemasta Suomessa

Majasalmi uskoo hyvinvointivaltioon. Ilman työtä harva tulee kuitenkaan toimeen eikä hyvinvointivaltiokaan pysy pystyssä.

- Eläkejärjestelmä perustuu työnteeseen, mutta kukaan ei puhu työnteestä. Haluaisin, että ihmiset saisivat ponnistella omien unelmiensa eteen ja taustalla säilyisi hyvinvointivaltio, jonka palveluja, kuten oikeuslaitos, sairaalat ja koulut, ei kannata yksityistää.

Yhteiskunnan tuesta Majasalmi on saanut pienen siivun itsekin. Hän on saanut maksuttoman koulutuksen ja käynyt kaksi kertaa synnyttämässä julkisella puolella. Hän tahtoo erityisesti alleviivata yhtä asiaa.

- Olen superkiitollinen ja onnellinen siitä, että olen syntynyt naisena Suomeen. Olen kiitollinen siitä, mitä kaikkea tänne on rakennettu ennen syntymääni.

Asuntosijoittaminen vei mennessään

Palataan vuosituhanen vaihteeseen ja Majasalmen opiskeluvuosiin. Heti

opintojen alussa äiti kannusti tyttärtään avaamaan ASP-tilin, jonne tämä tallensikin kesätyöransaan. Samaan aikaan Majasalmi alkoi seurustella miehensä kanssa, joka oli kiinnostunut sijoittamisesta. Ensimmäinen ja ainoa omistusasunto ostettiin vuonna 2002.

- Tuohon aikaan yksiön sai Kalliosta 50 000–60 000 eurolla. Sijoitimme myös suoriin osakkeisiin ja rahastoihin, mutta asuntosijoittaminen vei mennessään.

Ensimmäinen sijoitusasunto tuli perheeseen vuonna 2004. Asuntosijoittamisessakin on syklinsä, ja pitää hankkia taitoja, joiden avulla luovia.

- Omistusasunto myytiin vuonna 2006, ja sen jälkeen olemme asuneet vuokralla 20 vuotta.

Tällä hetkellä Majasalmi tekee pääasiassa varallisuusvalmennuksia, ja mies hoitaa Yhdysvaltain kiinteistöjä.

Työasiat ovat läsnä tiiviisti arjessa eikä työtuenteja lasketa. Joskus työnteke

”Itseään ei voi säästää vauraaksi tai rikkaaksi. Säästetty raha pitää saada töihin.”

Varallisuusvalmentaja Terhi Majasalmi on luonut itse oman varallisuutensa omalla työllään ja yrittämisellä.

on läikkynyt yli eikä uupumiselta ja paniikkikohtauksiltakaan ole välttytty.

Yrittämisestä ponnahduslauta

Majasalmi toteaa, että on henkeen ja vereen yrittäjä. Oma elämäkokemus on vaikuttanut merkittävästi. Hän seuraa tiiviisti sitä, mitä ympäristössä tapahtuu, ja miettii, kannattaako tiettyjä valintoja tehdä vai ei.

Yrittämällä saa hyvän alun oman taloutensa kohentamiseksi.

- Jos luot itsellesi työpaikan ja työllistät itsesi, se on äärimmäisen haastavaa, koska annat pois ne edut ja sen turvan, jotka saisit palkkatyössä. Tuotto ei ole kovin iso. Yrittäjyydestä saa hyvän alun, mutta sen pitää muuttua skaalautuvaksi. Kun menee hyvin, jää viivan alle puskuria, jota voi käyttää sitten, kun menee huonommin.

Majasalmen mielestä Suomessa pitäisi mennä enemmän yksinyrittäjyydestä kahden tai kolmen hengen yrityksiin.

- Työllistämisen riskiä pienyrityksille tulisi pienentää, jotta se muuttuisi kannattavaksi. Yritystukia maksetaan isoille yrityksille, mikä on minusta vähän harmaata aluetta. Missä ovat keskikokoiset yritykset? Työeläkemaksuja voisi pienentää, mikä helpottaisi työllistymistä.

Säästetty raha tuottamaan

Entä miten keskituloinen voi vahvistaa omaa talouttaan?

- Itseään ei voi säästää vauraaksi tai rikkaaksi. Säästetty raha pitää saada töihin. Ja tästä on sijoittamisessa kyse, Majasalmi alleviivaa.

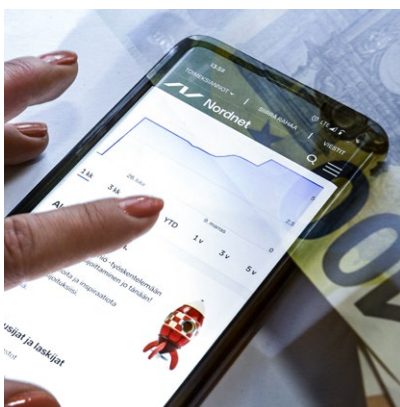
Nopeita tuloksia ei ole luvassa, vaan pitää olla pitkäjänteinen. Säännöllinen kuukausisijoittaminen on hyvä alku.

Majasalmi näkee oman talouden hallinnassa kaksi linjaa. Kun tekee työtä, siitä saa itselleen rahaa, jonka avulla voi tehdä päätöksiä omassa taloudessa.

- Voi laskea, kuinka paljon pystyy laittamaan sijoituksiin ja sitten kuluttaa se, mitä jää. Sijoittamisessa on pointtinsa.

”Eläkejärjestelmä perustuu työntekoon, mutta kukaan ei puhu työnteosta.”

”Haluaisin, että ihmiset saisivat ponnistella omien unelmiensa eteen ja taustalla säilyisi hyvinvointivaltio.”

Siitä saa toisen tulonlähteen. Kun sinulla on sekä palkka että sijoitustulot, et ole vain yhden tulon varassa.

Yrittäjä voi miettiä keinoja, miten viivan alle jäisi enemmän rahaa. Palkansaajaa Majasalmi neuvoo miettimään, miten voi saada nostettua henkilökohtaista liikevaihtoa eli palkkatuloa.

- Voit rohkeasti neuvotella itse paremmasta palkasta ja perustella, miksi sen

ansaitset. Kaikki eivät opi tätä taitoa, kun ay-liikkeet tekevät sen meidän puolestamme.

Sijoittamalla voi saavuttaa myös vapauden toteuttaa itseään unelmatyössä.

- Jos on sijoitusvarallisuutta, joka kompensoi tulovirtaa, voi toteuttaa unelmiaan myös työelämässä helpommin.

Varallisuusvalmentajalla on suoria käytännön neuvoja niillekin, jotka tuskailevat oman taloudellisen tilanteensa kanssa.

- Raaka totuus on, että pitää uskaltaa katsoa omaa tilannettaan silmiin. Ei ole olemassa taikasauvoja. Jos kuukaudessa rahat eivät riitä elämiseen, pitää joko vahvistaa ansaintakykyä tai vähentää menoja. Pitkäaikainen hyvä vaikutus vaatii aikaa. Mutta jokainen ponnistelu on kotiinpäin, ja jossain vaiheessa tilanne ratkeaa.

TEKSTI SUOMEN UUTiset
KUVAT LEHTIKUVA JA VILLE PAASIMAA

Kansainvälinen rikostuomioistuin tyrmäsi kansanmurhavitteet

Helsingin Sanomat ja Yle vaikenevat

Helsingin Sanomat ja Yle ovat antaneet vuosia laajaa näkyvyyttä väitteelle, jonka mukaan Israel syyllistyy kansanmurhaan Gazassa. Kun ICC:n oma pääsyyttäjä nyt on kertonut, ettei todisteita ole, molemmat toimitukset ovat hiljaa.

KANSAINVÄLISEN rikostuomioistuimen (ICC) pääsyyttäjä **Karim Khan** antoi toukokuussa haastattelun, jonka yleisen käsityksen mukaan olisi pitänyt ylittää uutiskynnys Suomen suurimmissa toimituksissa.

Khan totesi yksiselitteisesti, ettei ICC:llä tällä hetkellä ole riittäviä todisteita väittääkseen Israelin syyllistyvän kansanmurhaan Gazassa.

- Kaikki riippuu todistusaineistosta, Khan sanoi. Syyttäjä lisäsi, että syyttäminen kansanmurhasta poliittisen paineen perusteella ilman riittävä näyttö olisi ”holtitonta”.

Vaativa rikosnimike

Kansanmurha on kansainvälisen oikeuden vaativin rikosnimike. Sen toteaminen edellyttää näyttöä nimenomaisesta aikomuksesta tuhota kansallinen, etninen, rodullinen tai uskonnollinen ryhmä kokonaan tai osittain.

Uutinen tavoitti Suomessa ainakin Ilta-lehden, joka otsikoi: ”ICC:n pääsyyttäjä: Tällä hetkellä ei todisteita kansanmurhasta Gazassa”.

Sen sijaan Helsingin Sanomat ja Yle eivät toistaiseksi ole uutisoineet asiasta lainkaan. Molempien medioiden hiljaisuus on erikoista ottaen huomioon, kuinka paljon palstatilaa molemmat toimitukset ovat antaneet vastakkaiselle väitteelle.

Helsingin Sanomat esimerkiksi julkaisi viime vuonna laajan haastattelun Palestiina-aktivisti **Omar Barghoutista**. Jutussa väitettiin, että Suomi on osallinen ”Israelin harjoittamaan kansanmurhaan” ja apartheidiin, ja Barghout väitti, että Suomi seisoo ”kansanmurhan aikana väärällä puolella historiaa”.

HS on myös julkaissut useita mielipidekirjoituksia, joissa kirjoittajat kutsuvat Gazan tilannetta kansanmurhaksi ja syyttävät Israelia sekä Suomen hallitusta

osallisuudesta siihen.

Yle on muun muassa julkaissut jutun otsikolla ”Israelin sotatoimet Gazassa täyttävät kansanmurhan tunnusmerkit”. Ylen uutisoinnissa kansanmurha-sana toistuu sitaateissa oppositiopoliitikojen, aktivistien, tutkijoiden ja mielenosoittajien suusta.

Kansanmurha on tarkkarajainen juridinen käsite, jonka taustalla on kansainvälisen oikeuden ankarin näyttökynnys. Käsitteen huolimaton toistaminen ilman oikeudellista kontekstia luo virheellisen kuvan siitä, mikä on tuomioistuimissa todettu tai todennäköistä. Helsingin Sanomat ja Yle pitävät kuitenkin narratiivistaan kiinni.

Hiljaisuus on toimituksellinen valinta

Kun ICC:n pääsyyttäjä — kansainvälisen rikosoikeuden korkea operatiivinen auktoriteetti — toteaa julkisesti, ettei kansanmurhasyytettä tukevia todisteita ole, se on olennainen tieto, joka suuren tiedotusvälineen tulisi kertoa yleisölleen.

Kyse ei ole lainkaan siitä, etteikö Gazan tilanteesta saisi raportoida kriittisesti tai etteikö Israelin sotilastoimia saisi käsitellä ankarasti ja kriittisesti. Kyse on pikemminkin journalistisesta perustehtävästä: olennaiset, uudet ja merkittävät faktat kuuluu kertoa myös silloin, kun ne haastavat aiemmin rakennetun narratiivin.

Maailman johtava kansainvälinen rikostuomioistuin on siis oman syyttäjän suulla todennut, ettei kansanmurhaväite tällä hetkellä perustu riittävästi oikeudelliseen näyttöön. Tämän tiedon kertomatta jättäminen on Yleltä ja Helsingin Sanomilta journalistinen valinta. Valinnan takana on poliittinen agenda.

TEKSTI SUOMEN UUTiset
KUVA LEHTIKUVA

Elinkeinoelämän keskusliiton johtajan Ilkka Oksalan puheet työperäisen maahanmuuton lisäämisestä ovat liki käsittämättömiä, kun puheiden rinnalla huomioidaan Suomessa jo nyt olevien maahanmuuttajien massiivinen työttömyys.

Työnantajien etujärjestöltä käsittämätön linjaus

Vaatii lisää maahanmuuttajia, mutta ei tiedä, mihin tulijat työllistyisivät

Elinkeinoelämän keskusliitto (EK) haluaa lisätä maahanmuuttoa, mutta EK:n johtaja Ilkka Oksala ei kysyttäessä pysty nimeämään yhtään teollisuudenalaa, jossa työvoimapula on tällä hetkellä akuutti. Samaan aikaan Suomessa on arviolta satatuhatta työtöntä maahanmuuttajaa.

Elinkeinoelämän keskusliitto (EK) julisti maaliskuun lopussa tavoitteensa seuraavia eduskuntavaaleja kohden. EK:n näkemyksen mukaan työhön johtavan maahanmuuton lisääminen olisi yksi seuraavan vaalikauden tärkeimmistä toiminnoista.

EK:n vaatimus hämmentää ja herättää kysymyksen: mitkä täsmälleen ovat ne teollisuudenalat ja työpaikat, joihin lisää maahanmuuttajia tarvitaan? Missä ammateissa työvoimapula on suurin?

Suomen Uutiset pyysi Elinkeinoelämän keskusliiton johtajaa **Ilkka Oksalaa** nimeämään kolme teollisuudenalaa, joissa akuutti työvoimapula on pahin.

Oksala ei nimennyt yhtään toimialaa eikä yhtään ammattinimikettä.

Löperöä huolipuhetta työvoimapulasta

Konkreettisin vastaus EK:sta on tullut viestinnästä vastaavalta johtaja **Nora Elersiltä**, joka on viestipalvelu X:ssä sanonut, että työperäinen maahanmuutto on ”ainoa ratkaisu hoitajapulaan” ja

vanhustenhoitoon.

Väitteet hoitajapulasta eivät kuitenkaan ole uskottavia, sillä eri puolilla Suomea on viime vuosina jopa irtisanottu hoitoalan henkilöstöä.

Maahanmuuttohuumassa vellova EK ei näytä ottavan huomioon edes sitä, että maahanmuuttajataustaisten hoitajien puutteellinen kielitaito on vakava riski potilasturvallisuudelle.

EK-johtaja Oksala lausuu, että työvoimapula on lähinnä yritys- ja aluekohtainen. Se johtuu poikkeuksellisen pitkään jatkuneesta talouden heikkoudesta.

– Emme kuitenkaan voi lähteä siitä, että taloutemme ei enää koskaan lähtisi nousuun. Haluamme turvata työvoiman saannin tulevalla nousukaudella.

EK:ssa siis huolehditaan talouskasvun pysähtymisestä jo ennen kasvun alkamista. Työnantajat pelkäävät pulaa osaavasta työvoimasta, vaikka töitä etsiviä on samaan aikaan yllin kyllin.

Diagnoosi ilman potilasta

Suomessa on ollut pitkään harvinaisen

heikko suhdannetilanne. EK:ssakin tämä myönnetään, mutta silti työnantajajärjestö ajaa lisää maahanmuuttoa. Varsinainen työvoimapula on hyvin harvinaista ja paikallista.

EK ei reagoi nykyiseen tilanteeseen, vaan se varautuu hypoteettiseen tulevaisuuteen.

Pyöreä varautumisargumentti toimii loputtomasti. Talous ei ole koskaan niin hyvässä tai huonossa kunnossa, ettei seuraavaan nousuun pitäisi valmistautua.

EK:n linjauksessa lisää maahanmuutto on aina oikea lääke riippumatta siitä, mikä taloutta oikeasti vaivaa. Kun talous on heikko, tarvitaan tulevaan nousuun varautumista. Kun talous alkaa kasvaa, pula on jo käsillä. Samaa argumenttia voi kiertää tilanteesta riippumatta.

Satatuhatta työtöntä maahanmuuttajaa – mihin tarvitaan lisää?

Suomessa on arviolta satatuhatta työtöntä työikäistä maahanmuuttajaa. Miksi tämä työttömien maahanmuutta-

Ilkka Oksala ei osannut nimeätä yhtään toimialaa tai ammattinimikettä, jossa kärsittäisiin akuutista työvoimapulasta.

jen reservi ei kelpaa täyttämään avoimia paikkoja?

Oksalan mukaan syitä on kolme: koulutus on ohjautunut väärille aloille, työttömät asuvat eri paikkakunnilla kuin avoimet työpaikat ja kannustinloukut ovat tehneet työn vastaanottamisesta taloudellisesti kannattamatonta.

Nämä ovat oikeita havaintoja. Mutta niistä seuraa myös jatkokysymys, miksi samat ongelmat eivät koskisi uusia maahanmuuttajia.

Jos satatuhatta jo Suomessa asuvaa, työvoiman ulkopuolella olevaa, työikäistä maahanmuuttajaa ei työllisty väärän koulutuksen, maantieteellisen epäsovpuuden ja kannustinloukkujen takia, millä perusteella maahanmuuton lisääminen ratkaisisi tämän ongelman? Sama koulutus rakenne ja maantiede odottaa uusiakin tulijoita. Kannustinloukkuja on karsittu, mutta ne eivät ole täysin poistuneet.

EK:lla ja vihreillä sama maahanmuuttohokema

EK on myös lanseerannut käsitteen ”työhön johtava maahanmuutto”. Se

Ruotsista kantautunut sosiaaliturvan väärinkäyttö levinnyt myös Suomeen

”Rikolliset Kela-huijarit on saatava kuriin”

Sosiaalietuuksien väärinkäyttö on kasvanut isoksi ongelmaksi Ruotsissa - ja ilmiö näkyy nyt myös Suomessa. Perussuomalaisten kansanedustaja Ari Koponen pitää hyvänä, että hallituksen lakimuutos laajentaa Kelan tiedonsaantioikeuksia ja antaa viranomaisille mahdollisuuden puuttua väärinkäyttöihin.

RUOTSISSA herättiin ongelmaan liian myöhään. Suomessa ongelma on saatava kitkettyä alkuunsa ja rikolliset Kela-huijarit on saatava kuriin, **Ari Koponen** jyrähtää.

Suomesta ei saa tehdä Ruotsia

Hallituksen esityksen myötä Kela saa tietoja suoraan pankeilta esimerkiksi toimeentulotessa huomioitavista menoista, kun nykyisin Kela on kysellyt tietoja sähköpostitse.

Jos Kela epäilee toistuvia Kela-taksien väärinkäytöksiä, se saa oikeuden luovuttaa henkilötietoja taksien tilausvälityskeskukseen. Lisäksi esityksessä tarkennetaan toimeentulotuen hakijan velvollisuutta antaa tosiasiallista asuin- ja oleskeluosoitettaan koskevia tietoja Kelalle.

- Hallituksen toimet väärinkäytösten estämiseksi ovat välttämättömiä, jotta Suomesta ei tehdä Ruotsia, Koponen sanoo.

Kelan hallitus kipuilee

Kelan hallitus päätti niukasti äänin 5-4 mallista, jossa Kela ei voisi luovuttaa tietoja oma-aloitteisesti uudelle järjestäytyneen rikollisuuden analyysikeskukselle niin tehokkaasti kuin olisi mahdollista.

- On vaikea ymmärtää, miksi Kela haluaa jäädä sivustakatsojaksi tilan-

teissa, jossa Ruotsi varoittaa Suomea sosiaaliturvan väärinkäytösten ja järjestäytyneen rikollisuuden kasvavasta yhteydestä, Koponen sanoo.

Takaovi auki järjestäytyneelle rikollisuudelle

Koposen mukaan Kelan hallituksen niukka enemmistö jättää järjestäytyneelle rikollisuudelle takaoven auki ja kysyykin, että miksi ihmeessä näin.

- Tämä on täyttä hulluutta, Koponen kuittaa.

Kela pisti AI:n hyllylle

Lisäksi Kela on luopunut sekä Suomessa että Ruotsissa kokeilusta, jonka tarkoitus oli löytää väärin perustein sosiaaliturvaa nostavia tekoälyn avulla.

Kelalla oli viime syksyyn saakka pilotihanke, jossa tekoäly kävi läpi tiedostoa ja etsi sieltä epäilyttäviä poikkeamia. Kokeilu on kuitenkin haudattu epäselvän lainsäädännön takia.

- Oikeuskäytännöt ovat puutteelliset, ja tulkinatkin tekoälyn käytöstä tämän tapaisissa asioissa ovat tulkinnanvaraisia, perustelee Kelan IT-palveluista vastaava johtaja **Nina Nissilä** hankkeen hyllyttämistä.

TEKSTI SUOMEN UUTiset
KUVA LEHTIKUVA

tarkoittaa, että kaiken maahanmuuton, myös humanitaarisen, pitää johtaa työllistymiseen. Sattumaa tai ei, sama hokema on myös vihreän puolueen aktiivisessa käytössä.

EK tulee kuitenkin rivien välistä myöntäneeksi, että nykyinen maahanmuutto ei työllistymiseen riittävässä määrin johda. Tähän ongelmaan EK:lla ei ole ratkaisua.

”Työhön johtamisen” korostamista voi pitää uutena linjauksena elinkeinoelämän järjestöltä, joka on vuosikymmeniä ajanut avoimempaa maahanmuuttopolitiikkaa.

Perussuomalaiset pakottivat rehellisyyteen

Oksalan analyysi maahanmuuton tarpeellisuudesta poikkeaa perussuomalaisten linjasta. Hän löytää perussuomalaisten maahanmuuttokriittisyydestä kuitenkin myös kehuttavaa.

- Myönnämme, että maahanmuuttoon liittyy myös ongelmia ja näistä ongelmista on voitava avoimesti puhua julkisuudessa. Perussuomalaisten ansio on se, että näin on tapahtunut, ja nyt muutkin myöntävät, että maahanmuuttoon liittyy ongelmiakin.

Kymmenen vuotta sitten tällainen

lausuma EK:n johtajalta olisi ollut poliittisesti mahdoton. Maahanmuuttokritiikki leimattiin automaattisesti rasisminä, ja elinkeinoelämä pysyi hiljaa tai myötäili valtavirtaa.

Tilanne on muuttunut. Perussuomalaiset ovat pakottaneet maahanmuutto-keskustelun realistisemmaksi.

Silti jännite EK:n ja perussuomalaisten välillä on aito. Elinkeinoelämä katsoo maahanmuuttoa työvoimaresursseina. Perussuomalaiset sen sijaan katsovat sitä laajempaa yhteiskunnallisenä ilmiönä, johon liittyy turvallisuuskykyä, kansallisen yhtenäisyyden rapautumista ja ylimääräisiä kustannuksia veronmaksajille.

Tilastokeskuksen luvut osoittavat, että maahanmuuttajien työttömyysaste on selvästi kantaväestöstä korkeampi. Tämä ei ole poliittinen kysymys vaan tilastoitu tosiasia.

EK:n maahanmuuttolinjaukset perustuu tulevaisuuden kasvuennusteisiin, ei nykyisiin faktoihin. Linjaukset olettaa, että uudet maahanmuuttajat työllistyisivät paremmin kuin nykyiset.

Minkäänlaista näyttöä tälle oletukselle ei ole.

TEKSTI SUOMEN UUTiset
KUVA LEHTIKUVA

Kotoutumispalveluissa korostuu jatkossa tulijan henkilökohtainen vastuu

Maahanmuuttajille tulee tiukat säännöt

– jos velvoitteita ei noudata, seuraa sanktioita

Hallitus uudistaa kotoutumispalvelut. Samassa yhteydessä kotoutumiseen kohdistetaan yli 46 miljoonan euron säästöt. Jatkossa kotoutuminen perustuu kielen oppimiseen, työntekoon sekä suomalaisen yhteiskuntaan perehtymiseen ja sen sääntöjen noudattamiseen, sisäministeri Mari Rantanen sanoo.

Hallitus antoi huhtikuun lopussa eduskunnalle lakiesityksen kotoutumispalveluiden uudistuksesta. Keskeinen uudistus on se, että maahanmuuttajan omaa vastuuta kotoutumisestaan selvästi lisätään ja velvoitteita tiukennetaan.

Sisäministeri **Mari Rantanen** kertoo, että jatkossa kotoutuminen perustuu kielen oppimiseen, työntekoon sekä suomalaisen yhteiskuntaan perehtymiseen ja sen sääntöjen noudattamiseen.

- Hallitus selkeyttää kotoutumisjärjestelmää ja vahvistaa maahanmuuttajan omaa vastuuta. Samalla tehostamme rahoitusta ja kohdistamme kotoutumiseen yli 46 miljoonan euron säästöt.

Lakiesitys liittyy yleiseen hallitusohjelman tavoitteeseen kiristää maahanmuuttopolitiikkaa.

- Kotoutumispalvelut liittyvät myös pysyvän oleskeluluvan tai kansalaisuuden saantiin. Ajatuksena on, että esi-

merkiksi kansalaisuus on palkinto onnistuneesta kotoutumisesta.

Velvollisuuksia ja omaa vastuuta painotetaan

Uudistuksessa kotoutuslain tarkoituksista ja tavoitteita selkiytetään ja samalla kotoutumisen velvoittavuutta lisätään.

Kotoutuslakiin ja -järjestelmään tehdään muutoksia. Aiemmin järjestelmä painotti tulijan oikeuksia. Nyt painotetaan tulijan velvollisuuksia ja omaa vastuuta.

Maahanmuuttajalla on jatkossa yhä vahvempi velvollisuus edistää omaa kotoutumistaan ja työllistymistään hakeutumalla ja osallistumalla palveluihin.

Maahanmuuttajalle muun muassa lisätään velvollisuus osallistua osaamiseen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointiin. Jos maahanmuuttaja ei noudata kotoutumissuunnitelmaansa, työt-

Jatkossa maahanmuuttajalta edellytetään suurempaa vastuuta omasta kotoutumisestaan, kertoo sisäministeri Mari Rantanen.

tömyysetuuden saamista voitaisiin rajoittaa tai toimeentulotukea alentaa.

Kotoutumisen työelämälähtöisyys vahvistuisi, kun kotoutumiskoulutus ja lukutaitokoulutus olisivat jatkossa työvoimakoulutusta.

Passiivisesta aktiiviseen kotoutumiseen

Kotoutumisen onnistumista arvioidaan jatkossa aiempaa konkreettisem-

Maahanmuuttopolitiikan kiristystä täytyy jatkaa

SISÄMINISTERI Mari Rantanen haluaa jatkaa maahanmuuttopolitiikan kiristystä sekä kansallisesti että EU-tasolla. Rantasen mukaan Suomella ei ole syytä ylläpitää löyhempiä maahanmuuttosääntöjä kuin muillakaan Euroopan mailla. Hänen mielestään mallia voisi ottaa Tanskan linjauksista. Sisäministeri Mari Rantanen huomauttaa, että EU-lainsäädäntö antaa jäsenmaille enemmän liikkumavaraa kuin usein ajatellaan. Hänen mukaansa Suomi ei ole vielä hyödyntänyt kaikkia mahdollisuuksiaan sääntöjen tuementamiseen.

- Ei ole mitään järkeä ylläpitää Suomessa yhtään löyhempiä sääntöjä kuin muualla. Sieltä pitäisi hakea kaikki kiristykset meillekin, Rantanen sanoo.

Sisäministerin mukaan Suomeen on vuosikymmenten aikana rakennettu maahanmuuton ja kotouttamisen järjestelmä, joka ei edellytä maahanmuuttajilta riittävästi vastuuta.

- Jos meille on rakennettu 30 vuoden aikana maahanmuuton ja kotoutumisen hyysärehtehdas, niin sen purkaminen vaatii paljon työtä. Tämä verkosto on rakennettu todella ovelasti, Rantanen puntaroi.

Rantanen kannattaa turvapaikkaprosessien siirtämistä EU:n ulkopuolisiin kolmansiin turvallisiin maihin.

EU:ssa käsitellyssä olevassa asetusehdotuksessa esitetään mahdollisuutta ulkoistaa turvapaikkahakemusten käsittely ja perustaa paluukeskuksia Euroopan ulkopuolelle.

- Ajatus siitä, että Eurooppaan voi tulla kumiveneellä noin vain ja että salakuljettajat päättävät, kuka pääsee perille, ei ole kestävä, Rantanen toteaa.

Hänen mukaansa turvapaikanhakijoiden jakaminen EU-maiden kesken ei ratkaise ongelmaa, vaan tulijat tulisi palauttaa kolmansiin maihin, joissa hakemukset käsiteltäisiin.

EU:n sisäministerit sopivat viime joulukuussa Brysselissä maahanmuuttoa koskevista tiukennuksista. Esitys menee seuraavaksi EU-parlamentin käsiteltäväksi.

Maahanmuuttajille työvelvoite

Rantanen nostaa Tanskan maahanmuuttopolitiikan esimerkiksi siitä, miten kansallinen lainsäädäntö mahdollistaa tiukemmat ratkaisut.

Tanskassa maahanmuuttopolitiikan tiukkaa linjaa on ajettu sosiaalidemokraattisen pääministeri **Mette Frederiksenin** johdolla.

- Kaikista helpoin tapa olisi tehdä oma kansallinen lainsäädäntö, aivan kuten Tanska on tehnyt, Rantanen sanoo.

Esimerkiksi viime vuoden alussa Tanskassa tuli voimaan uusi työvelvoite, joka on keskeinen osa Frederiksenin johtaman hallituksen sosiaalietuuksia ja maahanmuuttajia koskevaa politiikkaa.

Lisää kiristystä luvassa

Sisäministerin mukaan maahanmuuttopolitiikan kiristykset ovat vasta alussa.

- Tätä työtä täytyy jatkaa. Meillä on kiire, koska alamme olla käännekohtassa, josta ei enää kannata mennä pidemmälle, Rantanen toteaa.

Hän viittaa Ruotsiin ja varoittaa kehityksestä, jossa maahanmuutto, heikko integraatio ja rikollisuus kietoutuvat yhteen.

- Meillä on esimerkki länsinaapurissa. Sieltä todetaan suoraan, että tehkää kaikkenne, ettei teillä jouduta siihen tilanteeseen, että kranaatit räjähtelevät. Sitä päivää en halua nähdä, Rantanen sanoo.

Ajattelutapaa muutetaan nyt perusteellisesti: yhteiskuntaan kiinnittyminen nähdään entistä vahvemmin yksilön aktiivisena velvollisuutena.

Hallitus on kiristänyt maahanmuuttopolitiikkaa kuluvalle vaalikaudella laajasti.

ka mielestä kotoutumiseen pitää vain lisätä uutta rahaa koko ajan ja homma hoituu sillä.

Hallitus on kiristänyt maahanmuuttopolitiikkaa kuluvalle vaalikaudella laajasti, ja Rantasen mukaan kotoutumispolitiikan uudistamista on jatkettava.

- Tässä ollaan tekemässä yhtä muutosta. Toivon, että tätä työtä jatketaan seuraavalla hallituskaudella.

Ministerin mielestä Suomen tulisivat katsoa mallia Tanskasta. Siellä sosiaali-etuuksia saavien maahanmuuttajien on osallistuttava viikoittain tietyn tuntimäärin työhön tai muuhun työllistymistä edistävään toimintaan.

Välttämätön suunnanmuutos

Perussuomalaisen työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan jäsenet **Miko Bergbom**, **Mikko Lundén**, **Anne Rintamäki** ja **Jorma Piisinen** pitävät lakiesitystä välttämättömänä suunnanmuutoksena, sillä tunnetusti kotouttamisen tulokset ovat olleet Suomessa heikot.

- Kotoutumisessa korostuu jatkossa yksilön vastuu. Tehokkainta kotoutumista palveluiden sijaan on työ. Siellä syntyy suhteita ja siellä oppii kieltä. Parasta kotoutumispolitiikkaa pitkällä aikavälillä on kuitenkin vähentää sellaista maahanmuuttoa, joka ylittäänsä tarvitsee tuekseen raskaita kotoutumispalveluita, korostaa kansanedustaja Bergbom.

Kotoutumiskoulutuksen tavoitetaso on toimiva peruskielitaito. Työvoimakoulutuksena toteutetuissa kotoutumiskoulutuksissa vuosina 2022 ja 2023 taitotason B1.1 tai sitä korkeamman taitotason saavutti 32 prosenttia kaikista kotoutumiskoulutuksen loppuun suorittaneista.

- Kun vain alle kolmasosa on saavuttanut riittävän kielitaidon, on päivän selvää, että kotouttaminen ei Suomessa ole onnistunut. Onko mikään ihme, että maahanmuuttajien työttömyys on Suomessa niin mittavaa? Ilman aitoa kieli-

taitoa ei työntekijällä ole kysyntää työmarkkinoilla, toteaa kansanedustaja Lundén.

Ongelmia ei ratkaista paapomalla

Kotoutuslain uudistuksen yhteydessä hallitus siis toteuttaa kotouttamispalveluihin yli 45 miljoonan euron säästöt ja tekee kotouttamispalveluista hallinnollisesti kevyempiä ja selkeämpiä.

- Hallitus on päättänyt merkittävistä julkisen sektorin säästötoimista. Säästöjen kohdistaminen tuloksiltaan heikkoihin kotouttamispalveluihin on oikea ratkaisu. Selvästikään maahanmuuton ongelmia ei ole voitu ratkaista ohjaimalla rahaa erilaisiin maahanmuuttajapaapoviin pilipalikkurseyhin, kansanedustaja Rintamäki linjaa.

Suomen maahanmuuttopolitiikka yleiseurooppalaiselle linjalle

Kotouttamislainsäädännön uudistuksen lisäksi hallitus on kautensa aikana tehnyt lukuisia toimia, joilla Suomeen suuntautuvaa haitallista maahanmuuttoa rajoitetaan. Tällä kaudella hallitus muun muassa vielä tehostaa maasta poistamista, tiukentaa kansalaisuuslakia kolmannen kerran ja tukkii **Sanna Marinin** hallituksen löysentämän opiskelijaperusteisen maahanmuuton lukuisia ongelmia.

- Maahanmuuttopolitiikassa Suomea on siirretty tällä kaudella yleiseurooppalaiselle linjalle. Paljon on tehty, mutta paljon riittää vielä tehtävää. Työperäisen maahanmuuton puolella tarvitaan vielä lisää toimia. Perussuomalaiset katsoo, että seuraavalla kaudella työperäisen maahanmuuton tuloarvoja on nostettava merkittävästi nykyisestä, kansanedustaja Piisinen painottaa.

TEKSTI SUOMEN UUTISET
KUVAT LEHTIKUVA JA
PS ARKISTO

milla mittareilla. Sisäministeri Rantasen mukaan pelkkä rahankäytön seuranta ei riitä kuvaamaan järjestelmän toimivuutta.

- Olennaista on mitata työllisyyttä, koulutusastetta ja sosiaaliturvan käyttöä. Uudistukset vaativat myös tehokasta toimeenpanoa, hän sanoo.

Rantasen mukaan ajattelutapaa muutetaan nyt perusteellisesti: yhteiskuntaan kiinnittyminen nähdään entistä vahvemmin yksilön aktiivisena velvollisuutena.

- Kotoutuminen ei onnistu passiivisesti järjestelmän varassa, joten omavastuuta ja velvoitteita vahvistetaan, hän toteaa.

Lakiesitys tuo mukanaan myös aiempaa sitovammat velvoitteet kotouttamispalveluihin osallistumiselle. Jatkossa jokaiselle laaditaan henkilökohtainen suunnitelma, jonka noudattamista seurataan tarkemmin.

- Laissa asetetaan selkeät tavoitteet, ja osallistuminen palveluihin muuttuu velvoittavammaksi. Jos velvoitteita ei noudata, siitä seuraa sanktioita, Rantasen kertoo.

Käytännössä tämä voi tarkoittaa esimerkiksi työttömyysetuuden rajoittamista tai toimeentulotuen alentamista.

Kymmenien miljoonien säästöt

Kotoutumispalveluiden uudistus tuo

mukanaan merkittäviä säästöjä.

- Säästöt syntyvät rahoituksen yksinkertaistamisesta, päällekkäisten koulutusten karsimisesta, kuntien roolin selkeyttämisestä ja laskennallisten korvausten pienentämisestä, Rantasen havainnollistaa.

Ministerin mukaan kyse ei ole pelkästään leikkauksista, vaan rakenteellisesta uudistuksesta.

Hän korostaa, että uudistuksessa keskeistä on kotoutumisen sisällöllinen muutos. Tavoitteena on ohjata palvelut nykyistä selkeämmin kielen oppimiseen ja työelämävalmiuksiin.

- Painopistettä siirretään siihen, että opitaan kieli, saadaan työelämävalmiuksia ja työllistytään.

Erityisesti alkuvaiheen toimenpiteisiin panostetaan.

- Alkuvaihe on keskeinen kohta, josta elämä lähtee kantamaan eteenpäin.

Mitataan tuloksia rahankäytön sijaan

Sisäministeri Rantasen mukaan kotoutumisen onnistumista on Suomessa arvioitu pitkään puutteellisesti.

- Olemme mitanneet käytettyä rahaa, mutta emme sitä, mitä sillä saadaan aikaan. Keskeistä ei ole rahamäärä vaan se, miten raha käytetään, hän painottaa.

Ajattelutapa on tässä siis täysin toisenlainen kuin vihervasemmistolla, jon-

Rangaistusten koventaminen on selkeä arvoviesti: yhteiskunta ei hyväksy jengiytymistä.

Oikeusministeri Leena Meri korostaa vanhempien kasvatusvastuun merkitystä

Lapsuuden kasaantuvat ongelmat altistavat rikoskierteeseen

Katujengiläisiksi päätyneiden nuorten taustat ovat usein hyvin samankaltaisia. Rikki menneet kodit, epäonnistunut maahanmuuttajien kotouttaminen, päihteet ja vuotava lastensuojelu sysäävät osan lapsista uralle, joka päättyy merkinnäksi rikosrekisteriin.

Poliisin katujengeistä tekemät arviot ja kriminologien tutkimus kertovat saman tarinan. Rikolliseksi ei synnytä, mutta tietyt lapsuuden olosuhteet tekevät rikoskierteestä paljon todennäköisemmän.

Taustalla ei ole yksi dramaattinen tapahtuma, vaan kasaantuva vyyhti. Rikki menneet kodit, päihteet, köyhyys, mielenterveysongelmat ja rikollisuus siirtyvät sukupolvelta toiselle. Suomi on tässä suhteessa menossa huolestuttavaan suuntaan.

Kaksi polkua rikoksiin

Kriminologi **Terrie Moffitt** esitti 1990-luvulla teorian, jota on sen jälkeen testattu monissa maissa.

Moffittin mukaan nuoret jakautuvat karkeasti kahteen ryhmään. Suuri joukko kokeilee rajoja teini-iässä – toisinaan myös rikoksia – mutta lopettaa laittomuudet muutamassa vuodessa. Pieni ryhmä aloittaa rikollisen ja antisosiaalisen käytöksen jo varhaislapsuudessa ja jatkaa sitä aikuisuuteen asti.

Jälkimmäisten kohdalla rikos ei ole yksittäinen hölmöys, vaan elämäntapa. Taustalta löytyy usein hermoston kehitykseen liittyviä ongelmia, jotka pahenevat ympäristössä, jossa päihteet, väkivalta ja rikollisuus ovat

arkea.

Rikollisuuden riskiä lisäävät matala perheen tulotaso, suuri perhekoko ja ahtaat olot, vanhemman oma rikosrekisteri, välinpitämätön vanhemmuus ja huono koulumenestys.

Yksittäinen riskitekijä ei vielä tee kenestäkään rikollista, mutta kun samaan lapseen osuu useita näistä, rikostuomion todennäköisyys nousee. Katujengit eivät synny tyhjästä, vaan rakentuvat muiden ongelmien päälle.

Päihdeäidin lapsi maksaa laskun

Pohjoismaiset tutkimukset ovat nostaneet esiin raskaudenaikaisen päihdeiden käytön erityisenä riskitekijänä. Kun äiti käyttää raskauden aikana alkoholia tai huumeita, se voi heikentää sikiön aivojen kehitystä ja lisätä lapsen impulsiivisia ongelmia, tarkkaamattomuutta ja myöhempää päihderiskiä.

Tutkimuksissa on havaittu, että vanhempien päihdeongelmat ennustavat sekä lasten omia päihdeongelmia että rikollisuutta myöhemmin. Lapsi saa geenien lisäksi kasvuympäristön, jossa rahat, turvallisuus ja arjen rytmi puuttuvat.

Myös pitkäaikaisissa ulkomaisissa seurantatutkimuksissa raskaudenaikainen huumealtistus on yhdistetty siihen, että lapsella on aikuisena selvästi enemmän

pidätyksiä ja käyttäytymishäiriöitä kuin verrokeilla. Vaikutus ei johda automaattisesti rikosten polulle, mutta se nakertaa lapsen kykyä hallita itseään. Juuri tällaisia nuoria katujengit vetävät puoleensa.

Katujengit ovat maahanmuuton varjopuoli

Suomen katujengi-ilmiö kytkeytyy vahvasti maahanmuuttoon, vaikka kaikki rikollisuus ei selity sillä. Poliisin ja keskusrikospoliisin selvityksissä on todettu, että monissa tunnetuissa katujengeissä suuri osa jäsenistä on maahanmuuttajataustaisia tai toisen polven maahanmuuttajia.

Jengiytymisen taustalla ovat pitkälti samat tekijät kuin kantasuomalaisen perheissä – köyhyys, yksinhuoltajuus ja päihteet – mutta lisäksi tulevat kotoutumisen ongelmat. Jos vanhemmat eivät kiinnity suomalaisen yhteiskuntaan, hallitse kieltä tai puutu lastensa liikkumiseen, lapsen side Suomeen jää heikoksi.

Tämä ei koske kaikkia maahanmuuttajaperheitä, mutta katujengeissä tarina toistuu hälyttävän usein. Maahanmuuttopolitiikalla, kotouttamisella ja sosiaalipolitiikalla on suora yhteys katujengi- nuorten määrään.

Alaikäisten väkivalta rajussa kasvussa

Sisäministeriön ja poliisin tilastot kertovat, että alle 15-vuotiaiden tekemät vä-

kivaltarikokset ovat lisääntyneet selvästi vuoden 2015 jälkeen. Joissakin selvityksissä kasvuksi on arvioitu jopa moninkertainen määrä aiempaan verrattuna.

Osa tästä näkyy katujengeissä, osa pienemmissä ryhmissä, jotka eivät vielä täytä jengin määritelmää, mutta toimivat samaan tapaan. Yhteistä on se, että rikollisuus alkaa yhä nuorempina ja että nuori on ollut usein lastensuojelun asiakas jo ennen ensimmäistäkin rikosta.

Kun nuoren nimi on poliisin listalla, monet varhaiset mahdollisuudet ovat jo menneet. Silloin ei ole kyse vain vanhempien epäonnistumisesta, vaan myös valtion. Varoitusmerkit on nähty neuvolassa, koulussa ja sosiaalitoimissa, mutta niihin ei ole puututtu ajoissa.

Ministeri Meri: Vanhemmilla on vastuu

Perussuomalaiset on jo pitkään varoitannut tästä kehityksestä, jonka tilastot ja poliisi vahvistavat. Oikeusministeri **Leena Meri** on ottanut asiaan kantaa useaan kertaan.

Meri on muistuttanut, että vanhempien tehtävä on huolehtia siitä, etteivät lapset syöllisty laittomuuksiin, ja todennut, ettei ongelmaa voi ratkaista yksin rikosoikeudellisella lainsäädännöllä. Hän on korostanut, että muutos alkaa kotien kasvatusvastuusta.

Vaikka Meri korostaa kotien merkitystä, hän on samalla ajanut määrätietoisesti hallituksen niin sanottua ”jengipakettia”. Meren mukaan rangaistusten koventaminen ei ole vain tekninen muutos, vaan selkeä arvoviesti: yhteiskunta

Sisäministeriön ja poliisin tilastot kertovat, että alle 15-vuotiaiden tekemät väkivaltarikokset ovat lisääntyneet selvästi vuoden 2015 jälkeen.

Rikollisuus ei kannata Suomessa

Vouti vie pian huumeparonin arvokellot ja loistoauton

Hallitusohjelman mukaisesti oikeusministeriö on valmistellut rikoslain muutoksia, joiden tarkoituksena on iskeä vakavan järjestäytyneen rikollisuuden ytimeen. Kotietsintään sekä vangitsemisperusteisiin on tulossa muutoksia, ja vääryydellä hankitun mammonan voi menettää valtiolle entistäkin helpommin.

SE tavallisin tapaus oikeusistuimessa usein on, että henkilö tuomitaan hyötyä tuottaneesta rikoksesta ja tämä hyöty tuomitaan menetetyksi valtiolle. Kyseessä on niin sanottu tavallinen hyödyn menettäminen.

Voi myös käydä niin, että rikoksen selvittämisen yhteydessä löydetään vail-la uskottavaa laillista alkuperää olevaa omaisuutta, kuten kelloja, autoja ja vaikka satoja tuhansia euroja pakastimesta. Viranomaiset ovat voimattomia, koska epäilyllä ei ole minkäänlaisia tuloja mutta omaisuutta ei voi kohdistaa mihinkään tiettyyn rikokseen.

Näyttökynnystä alennetaan

Selittämättömän omaisuuden menettämisseuraamus voidaan pian tuomita, jos esitutkinnassa tunnistetun omaisuuden olisi syytä olettaa olevan peräisin rikollisesta toiminnasta. Syyttäjältä vaadittavaa näyttöä omaisuuden alkuperästä alennetaan, eikä mitään yksittäistä rikosta tarvitse näyttää toteen.

Jos näyttö ei riitä tuomioon mistään rikoksesta, mutta poliisi on saanut tutkinnassa haltuunsa selvästi epäilyttävää omaisuutta, niin nyt EU:n uusi konfiskaatiodirektiivi edellyttää menettämisseuraamusta. Eli vaikka tuomiota ei tule, rikoksella hankittu omaisuus menee valtiolle. Ruotsissa vastaava lainsäädäntö on jo voimassa.

Tässä ei tosiaan tarvitsisi näyttää toteen yhtään yksittäistä rikosta, vaan näyttövelvollisuus omaisuuden alkuperästä olisi syyttäjällä mutta sitä vaadittua näyttökynnystä olisi alennettu. Sitä ei tarvitse näyttää toteen yhtä suurella todennäköisyydellä kuin rikokseen syylistymistä, toteaa lainsäädäntöneuvos **Sampo Brander** oikeusministeriöstä.

Sitten on vastaajan asia tarjota vastaanotto, eli mikä sen omaisuuden lähde ja alkuperä on. Jos hän ei siinä tilantees-

sa mitään uskottavaa pysty esittämään, niin omaisuus voitaisiin tuomita menetyksi.

Uhka kansalliselle turvallisuudelle

Vakavat rikokset ja järjestäytyneet rikollisuus ovat merkittävä uhka kansalliselle turvallisuudelle. Hallitus pitääkin uusia toimia välttämättöminä. Erittäin väkivaltainen tilausrikollisuus on jo todellisuutta Suomessa, ja yhä väkivaltaisemat huumekaupan ryhmittymät jakavat markkinoita uudelleen.

Tästä syystä meidän täytyy etsiä keinoja, jotta toimivaltaiset viranomaiset saavat tehokkaat keinot tutkia ja torjua rikollisuutta, perustelee oikeusministeri **Leena Meri** ministeriönsä ajankohtaisia lainuudistushankkeita.

Viesti nuorille

Tämä on erityisesti viesti nuorille, että he eivät lähtisi mukaan huumausainerikollisuuteen. Rikos ei todellakaan kannata, Meri painottaa.

Pakkokeinolakii on samaten tekeillä muutoksia, jotka liittyvät esimerkiksi kotietsintään, ja (rikokseen) osallistuvan tietolähteen käyttö sallitaan. Myös vangitsemiseen liittyviin perusteisiin ja ulosottolakiin on tulossa muutoksia.

Lainsäädäntömuutosten on tarkoitus tulla voimaan viimeistään 23. marraskuuta 2026, jolloin muutosten taustalla osaltaan olevan EU-direktiivin kansallisen täytäntöönpanon määräaika päättyy.

Oikeusministeri kertoo, että uudistus samalla antaa poliisille uusia työkaluja, joilla jatkossa rikollinen saadaan kiinni ajoissa.

TEKSTI SUOMEN UUTISET
KUVA LEHTIKUVA

Katujengi-ilmiö olisi Suomessa vielä ratkaistavissa.

ei hyväksy jengiytymistä. Meri on painottanut, että jos pelotevaikutus puuttuu, kynnys lähteä rikolliselle uralle madaltuu.

Katujengi-ilmiö on ratkaistavissa

Vaikka lähtökohdat voivat olla vaikeat, lapsuuden hankalat olot eivät ole kenellekään ennalta määrätty kohtalo. Kriminologinen tutkimus osoittaa, että tietyt asiat suojaavat lasta, vaikka taustalla olisi paljonkin ongelmia.

Tällaisia ovat lämmin ja pysyvä suhde edes yhteen turvalliseen aikuiseen, vakaa ja turvallinen koulunkäynti sekä harrastus, jossa on vaativia mutta oikeudenmukaisia aikuisia ja selvät rajat.

Opettaja, joka ei luovuta, vaikka poika häiriköi. Valmentaja, joka jaksaa kannustaa nuorta treeneissä, vaikka tämä myöhästelee.

Katujengi-ilmiö on Suomessa vielä ratkaistavissa, koska ilmiö ei ole toistaiseksi yhtä laaja kuin monissa Ruotsin ongelmalähiöissä. Se edellyttää kuitenkin, että yhteiskunta uskaltaa tunnistaa ongelman olemassaolon.

Korjaaviin toimenpiteisiin on ryhdyttävä ajoissa: neuvoloissa, päiväkodeissa, kouluissa ja sosiaalitoimissa. Ei vasta silloin, kun nuorella on jo pitkä rikosrekisteri.

TEKSTI PS-TOIMITUS
KUVA LEHTIKUVA

Nuorten luottamus Puolustusvoimiin korkealla tasolla

Vaikka tulevaisuus huolettaa, lähes neljä viidestä puolustaisi Suomea

Lähes puolet suomalaisista nuorista pelkää Suomen turvallisuuden puolesta. Silti lähes neljä viidestä on valmis puolustamaan maataan aseellisesti tai aseettomasti, kertoo Puolustusvoimien tilaama tutkimus.

Euroopassa käydään sotaa. Venäjä jatkaa laajamittaista hyökkäystään Ukrainaun, kansainvälinen järjestys rakoilee ja Nato vaatii jäsenmailtaan yhä suurempia panostuksia. Tässä tilanteessa Puolustusvoimat halusi tietää, mitä suomalaiset nuoret ajattelevat.

Vastaus löytyy tuoreesta E2-laitoksen tutkimuksesta ”Nuorten aikuisten näkemykset maanpuolustuksesta ja asevelvollisuudesta”. Se kartoittaa 18–30-vuotiaiden näkemyksiä maanpuolustuksesta ja asevelvollisuudesta. Puolustusvoimien tilaama tutkimus toteutettiin marraskuussa 2025, ja siihen vastasi yli kaksi tuhatta nuorta aikuista.

Kyselyaineiston rinnalla kerättiin yksilö- ja ryhmähaastatteluja, jotka tuovat laadullista syvyyttä prosenttilukujen taakse. Tutkimuksen tarkoitus on tarjota päätöksentekijöille ja Puolustusvoimille ajantasainen kuva siitä, miten nuoret suomalaiset suhtautuvat maanpuolustukseen tilanteessa, jossa turvallisuusympäristö on muuttunut nopeasti.

Euroopan sota heijastuu kotiin

Lähes puolet, 47 prosenttia, suomalaisista nuorista aikuisista on jokseenkin tai erittäin huolissaan Suomen turvallisuustilanteesta ja ulkopuolelta tulevista uhasta. Yli neljä kymmenestä uskoo, että suomalaiset elävät viiden vuoden päästä turvattomammassa maailmassa kuin nyt. Vain 17 prosenttia odottaa tilanteen paranevan.

Luvut kertovat, että kansainvälisen politiikan turbulenssi on jo painunut syvälle nuorten mieliin – ei abstraktion vaan henkilökohtaisena huolena omasta ja lähipiirin tulevaisuudesta.

Kansanedustaja **Jari Ronkainen** (PS), joka istuu eduskunnan puo-

lustusvaliokunnassa, ei pidä lukuja yllättävinä.

- Nuorten arvio ei mielestäni yllätä, kun katsoo, mitä maailmassa tällä hetkellä tapahtuu, Ronkainen sanoo.

- Euroopassa käydään sotaa, kansainvälinen tilanne on epävarma ja uusia konflikteja syntyy jatkuvasti. Kun nuoret pohtivat omaa tulevaisuuttaan tällaisessa maailmantilanteessa, on ymmärrettävää, että turvallisuustilanne heijastuu myös heidän turvallisuuden tunteeseensa.

Tutkimus paljastaa, että huoli jakautuu epätasaisesti. Naisista 55 prosenttia kertoo olevansa huolissaan turvallisuustilanteesta. Asevelvollisuuden suorittaneista vastaava luku on vain 37 prosenttia. Asepalvelus näyttää siis rakentavan paitsi puolustuskykyä, myös henkistä resilienssiä.

Köyhemmät pelkäävät enemmän

Yksi tutkimuksen havainnoista koskee taloudellisen aseman yhteyttä turvallisuuden tunteeseen. Erittäin huonossa taloudellisessa tilanteessa olevista nuorista 58 prosenttia on huolissaan turvallisuustilanteesta. Erittäin hyvässä asemassa olevista sama osuus on 35 prosenttia – yli 20 prosenttiyksikön ero.

Sama kaava toistuu tulevaisuusodotuksissa: taloudellisesti heikoimmassa asemassa olevista nuorista 49 prosenttia uskoo maailman muuttuvan turvattomammaksi viiden vuoden kuluessa. Erittäin hyvässä taloudellisessa tilanteessa olevista samoin ajattelee vain 28 prosenttia.

Ronkaiselle tulos on pysäyttävä.

- Nuoren taloudellisen aseman ei pitäisi vaikuttaa siihen, kuinka turvalliseksi hän kokee oman elämänsä tai Suomen tulevaisuuden. Jos turvattomuuden tunne kasautuu erityisesti hei-

kommassa asemassa oleville nuorille, siihen on suhtauduttava vakavasti.

- Sisäisen turvallisuuden osalta kyse on viranomaisten läsnäolosta, arjen turvallisuudesta ja peruspalveluiden toimivuudesta. Ulkoisen turvallisuuden osalta korostuu selkeä ja ymmärrettävä viestintä, Ronkainen sanoo.

Jos turvallisuuskokemus alkaa eriytyä taloudellisen aseman mukaan, on riskinä, että maanpuolustukseen sitoutuminenkin alkaa eriytyä. Se olisi vakava ongelma pienen maan puolustuskyvylle, joka rakentuu laajalle reserville ja koko kansan tahdolle.

Luottamus Puolustusvoimiin on vahvaa

Huolten rinnalla kulkee silmiinpistävä vahvuus. Yli 80 prosenttia nuorista aikuisista luottaa Puolustusvoimien kykyyn puolustaa Suomea sotilaallisia uhkia vastaan. Lisäksi 71 prosenttia luottaa kansainvälisten liittoutumien – EU:n

ja Naton – kykyyn turvata jäsenmaiden turvallisuus.

Luottamus ei jää passiiviseksi. Kysyttäessä valmiudesta puolustaa Suomea mahdollisessa hyökkäyksessä 78 prosenttia nuorista vastaa myönteisesti: 48 prosenttia olisi valmis tarttumaan aseisiin, 30 prosenttia puolustamaan aseettomasti.

Asevelvollisuuden suorittaneilla luku on vielä huomattavasti korkeampi: heistä 87 prosenttia on valmis aseelliseen puolustukseen. Enemmistö, 63 prosenttia, kannattaa myös sitä, että Suomi lähettää joukkoja puolustamaan muita Nato-maita tarvittaessa.

Samaan aikaan 58 prosenttia nuorista pitää itseään maanpuolustushenkisinä. Tämä on 20 prosenttiyksikköä vähemmän kuin puolustusvalmius. Onko kyseessä ristiriita?

Ronkainen ei pidä eroa merkkinä kriisistä.

- En olisi erityisen huolissani siitä, että ”vain” 58 prosenttia nuorista pitää itseään maanpuolustushenkisinä, kun samaan aikaan 78 prosenttia on valmi-

”Jos turvattomuuden tunne kasautuu erityisesti heikoimmassa asemassa oleville nuorille, siihen on suhtauduttava vakavasti.”

Luottamus Puolustusvoimiin on poikkeuksellisen vahvaa, puolustusvalmius on korkea ja enemmistö nuorista tukee velvoittavaa asevelvollisuutta.

Perussuomalaisten kansanedustaja Jari Ronkainen ei ole yllätynyt tiedosta, jonka mukaan lähes puolet nuorista on huolissaan Suomen turvallisuustilanteesta.

Asevelvollisuusmalleista nykyistä miehiä koskevaa järjestelmää pitää parhaana 39 prosenttia vastaajista. Kaikille ulottuva kansalaispalvelusmalli saa 28 prosentin kannatuksen, valikoiva asevelvollisuus 23 prosentin ja täysin vapaaehtoinen malli vain 10 prosentin. Enemmistö haluaa siis pitää maanpuolustuksen jollakin tavalla velvoittavana.

Hallitus panostaa puolustukseen

Tutkimus kuvaa nuorten näkemyksiä tilanteesta, jossa Suomen puolustuspolitiikka elää historiallista murrosvaihetta.

Suomi liittyi Natoon huhtikuussa 2023. Sen jälkeen puolustusmenot ovat kasvaneet jyrkästi. Vuoden 2025 puolustusbudjetiksi vahvistettiin 6,5 miljardia euroa – 536 miljoonaa enemmän kuin edellisvuonna. Puolustusmenojen osuus BKT:stä on noin 2,5 prosenttia, ja **Orpon** hallitus on sitoutunut nostamaan sen vähintään kolmeen prosenttiin vuoteen 2029 mennessä.

Vaatimukset kasvavat edelleen. Naton Haagin huippukokouksessa kesäkuussa 2025 jäsenmaat sopivat, että varsinaiset sotilasmenot nostetaan 3,5 prosenttiin BKT:stä ja lisäksi 1,5 prosenttia ohjataan puolustukseen liittyviin menoihin.

Kokonaistavoite on viisi prosenttia vuoteen 2035 mennessä – tällä hetkellä vaatimuksen täyttää jäsenmaista vain Puola. Suomelle tämä tarkoittaa miljardiluokan lisäpanostuksia vuosittain.

Käytännössä valinnanvaraa ei ole. Nato-jäsenyys edellyttää uskottavaa osallistumista, **Trumpin** hallinnon paine pakottaa Eurooppaa kantamaan enemmän vastuuta ja pitkä itäraja on maantieteellinen tosiasia.

Orpon hallitus on kirjannut hallitusohjelmaansa laajan puolustuskyvyn kehittämisohjelman: Nato-yhteensopivuuden vahvistamisen, materiaali-

hankintojen vauhdittamisen ja puolustushallinnon resurssien kasvattamisen.

Nuorten esiin nostamat huolet ja kipekohdat on kuitenkin otettava kaikesta päätöksenteosta huomioon. Tärkeintä on, että Suomen puolustuskyky, kansalaisten luottamus Puolustusvoimiin ja maanpuolustustahto säilyvät vahvoina pitkällä aikavälillä.

- Tämä edellyttää sekä uskottavaa puolustusta ja toimivaa asevelvollisuusjärjestelmää että sitä, että nuoret ymmärtävät oman roolinsa osana Suomen kokonaisturvallisuutta, Ronkainen sanoo.

Maanpuolustus on koko kansan asia

E2-tutkimus muistuttaa, että maanpuolustus on paljon muutakin kuin aseita ja reserviläisiä. Se on yhteiskunnallinen asenne, luottamus instituutioiden ja kokemus siitä, että yhteinen asia on puolustamisen arvoinen.

Tutkimuksen viesti on pohjimmitaan rohkaiseva: Luottamus Puolustusvoimiin on poikkeuksellisen vahvaa, puolustusvalmius on korkea ja enemmistö nuorista tukee velvoittavaa asevelvollisuutta. Tälle perustalle maanpuolustusta on hyvä rakentaa.

Mutta turvallisuushuolen kasvaminen taloudellisesti heikoimmassa asemassa oleville on varoitusmerkki. Jos osa nuorista kokee, ettei heillä ole tasavertaista osaa yhteiskunnan turvallisuudesta, maanpuolustustahdon pitkän aikavälin kestävyys alkaa horjua.

Nuorten osoittama korkea puolustusvalmius on voimavara, jota ei ole varaa hukata. Sen säilyttäminen edellyttää, että jokainen nuori – taloudellisesta asemastaan riippumatta – tuntee kuuluvansa siihen Suomeen, jota puolustetaan.

TEKSTI SUOMEN UUTISET
KUVAT LEHTIKUVA JA
PS ARKISTO

na puolustamaan Suomea.

Ronkaisen mukaan ero kertoo enemmänkin siitä, että kaikki eivät samaisista käsitteeseen ”maanpuolustushenkilinen”, vaikka heillä olisi silti vahva valmius toimia Suomen hyväksi kriisitilanteessa. Keskeisintä on pitää huolta siitä, että maanpuolustustahto säilyi vahvana ja että järjestelmä koetaan oikeudenmukaiseksi, toimivaksi ja uskottavaksi.

Tutkimuksen laadullinen aineisto tukee tulkintaa: monet nuorista vastustavat arvopohjaisesti sotaa ja väkivaltaa, mutta ovat silti valmiita tarttumaan aseisiin tarvittaessa. Arvopohjainen rauhanomaisuus ja konkreettinen puolustusvalmius eivät poissulje toisiaan. Tutkimuksen mukaan 78 prosenttia nuorista myös kokee, että asepalvelus antaa tärkeitä taitoja, joista on hyötyä elämässä laajemminkin.

Huoli on naisten, velvollisuus miesten

Tutkimuksen selvin sukupuoliero on turvallisuushuolissa. Naisista 49 prosenttia arvelee maailman olevan viiden

vuoden päästä turvattomampi. Miehillä vastaava luku on 34 prosenttia. Naisista 55 prosenttia on huolissaan nykytilasta, mutta asevelvollisuus koskee edelleen ensisijaisesti miehiä.

Onko aika avata poliittinen keskustelu naisten asevelvollisuudesta?

Ronkainen vastaa harkiten.

- On ymmärrettävää, että naiset voivat olla turvallisuustilanteesta miehiä huolestuneempia. Asevelvollisuus antaa monille miehille konkreettisen keskustelun maanpuolustukseen ja kriiseihin varautumiseen, mikä voi vahvistaa resilienssiä.

- Naisilla on jo mahdollisuus suorittaa vapaaehtoinen asepalvelus, ja pidän tätä lähtökohtaisesti riittävänä mallina. Sen sijaan naisten turvallisuustietoisuutta ja varautumisosaamista voitaisiin vahvistaa esimerkiksi kansalaispalvelusmallin kautta.

Naisten pakolliseen asevelvollisuuteen Ronkainen suhtautuu varauksellisesti, sillä Puolustusvoimilla ei ole nykyisellään kykyä kouluttaa koko ikäluokkaa. Vaarana olisi päätyä valikoivaan malliin, mikä voisi pahimmillaan heikentää maanpuolustustahtoa.

Eläinten hyvinvointi nähdään keskeisenä kilpailuetuna, joka voi vahvistaa suomalaisen ruoan asemaa globaaleilla markkinoilla.

Suomi hakee turvaa ruokapöydästä

Uusi strategia vahvistaa ruoantuottajien asemaa

Hallituksen uusi ruokapoliittinen selonteko linjaa suomalaisen ruokajärjestelmän pitkän aikavälin suunnan. Tavoitteena on vahvistaa tuottajien asemaa ja rakentaa luja, kriisinkestävä ruokaketju. Selonteko pohjautuu kansalliseen ruokastrategiaan, joka ohjaa kehitystä vuoteen 2040.

Suomen ruokaturvaa halutaan vahvistaa maailmantilanteen epävarmuuden, talouden heilahtelujen ja sään ääri-ilmiöiden lisääntyessä. Viime vuosien kriisit ovat osoittaneet, kuinka haavoittuva globaali ruokajärjestelmä voi olla ja kuinka nopeasti häiriöt heijastuvat myös Suomeen.

Hallitus antoi maaliskuussa eduskunnalle ruokapoliittisen selonteon, jossa ruokaturva nostetaan keskeiseksi yhteiskunnallisen vakauden tekijäksi. Se pohjautuu viime joulukuussa julkaisuun kansalliseen ruokastrategiaan, joka määrittää ruokajärjestelmän kehityksen vuoteen 2040 saakka.

Strategian visio on selkeä: suomalainen ruokajärjestelmä on huoltovarma, iskunkestävä ja sopeutuu ilmastonmuutokseen. Riskienhallintaa vahvistetaan koko ketjussa tuotannosta jalostukseen ja jakeluun, ja maatalouden kriittisten tuotantopanosten omavaraisuutta kasvatetaan määrätietoisesti.

Kriisinkestävyyttä tukee myös se, että maatalo, elintarvikealan yrityksiä ja välttämättömiä palveluja säilyy eri puolilla maata.

Alueellinen kattavuus nähdään keskeisenä tekijänä huoltovarmuuden kanalta.

Perussuomalaisten kansanedustaja ja maitotilallinen **Antti Kangas** korostaa kotimaisen tuotannon merkitystä:

- On turvattava kotimainen ruoantuotanto, koska maailmantilanteen horjuessa on elintärkeää, että meillä on omaa tuotantoa. Olemme täällä lähes saariolosuhteissa, ja jos Itämeri menee kiinni, tulee nälänhätä, ellei oma tuotanto ole riittävällä tasolla. Siksi varautuminen kriisitilanteisiin on tärkeää.

Ruokasektori on Suomen neljänneksi suurin teollisuudenala, ja se työllistää yli 300 000 ihmistä. Valtaosa alan toimijoista on pieniä ja keskisuuria yrityksiä, joiden toimintaedellytykset vaikuttavat suoraan koko ruokajärjestelmän kestävytyteen.

Pohjois-Pohjanmaan Sievis-maatalousyrittäjänä toimiva Kangas pitää strategiaa tärkeänä kotimaisille tuottajille. Tavoitteena on parantaa tuottajien asemaa kehittämällä sopimuskäytäntöjä ja nostamalla alkutuottajien osuutta kuluttajahinnoista.

- Markkinavoiman epätasapaino tunnistetaan ja siihen pyritään puuttamaan. Tuottajilla on aito mahdollisuus

neuvotella hinnasta. Viljelijöillä on tulevaisuudessa todellista neuvotteluvoimaa suhteessa kauppaan ja teollisuuteen, Kangas sanoo.

Maatalouden kriisi varjostaa kehitystä

Kankaan mukaan muutokset ovat välttämättömiä maatalouden tulevaisuuden turvaamiseksi.

- Suomalainen maatalous on ollut kriisissä vuodesta 1995 eli siitä saakka, kun liityimme EU:hun. Koko suomalainen ruokajärjestelmä meni uusiksi, mutta poliittinen päätöksenteko ei ole vastannut muutoksiin. Jos haluamme jatkosakin suomalaista ruokaa pöytiin, nyt on tärkeää tehdä tarvittavat korjausliikkeet, Kangas korostaa.

Keskeisiä ongelmia ovat alkutuotannon pitkään heikentynyt kannattavuus ja tuottajien pienentyneet osuus ruoan kuluttajahinnasta. Samaan aikaan vähittäiskauppa ja osin elintarviketeollisuus ovat hyötäneet kansainvälisistä markkinoista hankkimalla raaka-aineita edullisemmin.

Kangas nostaa esiin myös kaupan

keskittymisen vaikutukset. Suomessa markkinaa hallitsevat käytännössä kaksi suurta toimijaa, mikä rajoittaa kilpailua.

- Teemme Euroopan parasta ruokaa, mutta saamme siitä heikoimman hinnan. Korkean kustannustason maassa tämä ei ole kestävä.

Kotimainen valinta tukee kriisinkestävyyttä

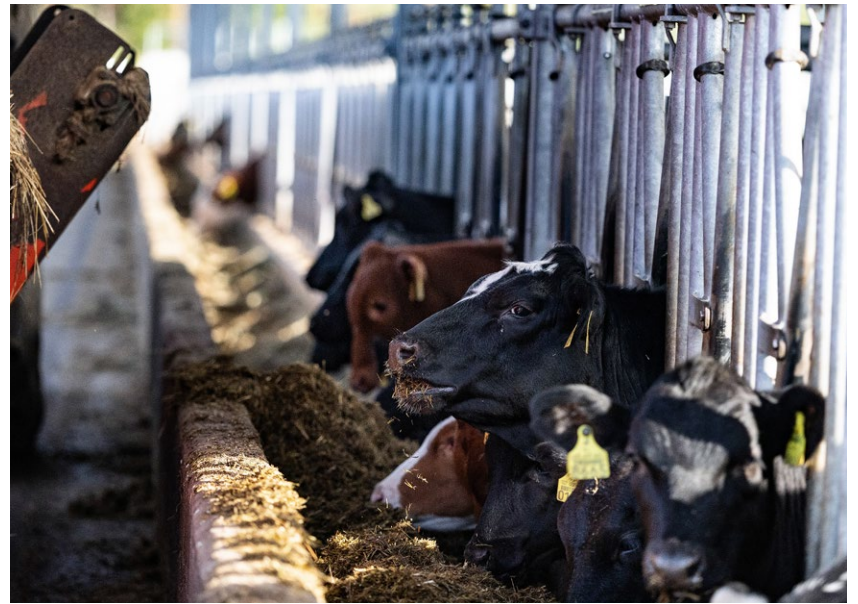
Strategian tavoitteena on tasapainottaa arvonjakoa ruokaketjussa ja turvata kotimainen tuotanto. Samalla halutaan lisätä kuluttajien tietoisuutta ruokavaliintojen merkityksestä.

- Pyritään pitämään tuotanto vähintään nykyisellä tasolla, ja kuluttajien valitessa kotimaista ruokaa normaalioloissa varmistetaan myös ruoan saatavuus kriisioloissa, Kangas muistuttaa.

Valinnoilla on suora vaikutus kotimaisen tuotannon jatkuvuuteen ja koko ruokaketjun kestävytyteen.

Vuoteen 2040 ulottuva visio ennakoii monipuolisempaa ruokakulttuuria ja kotimaisten raaka-aineiden kasvavaa käyttöä. Tämä näkyy kotitalouksien li-

“Viljelijöillä on tulevaisuudessa todellista neuvotteluvoimaa suhteessa kauppaan ja teollisuuteen.”

Suomalainen maatalous on ollut kriisissä siitä saakka, kun liityimme EU:hun.

Investoinnit ja sukupolvenvaihdot ratkaisevat

Rahoituksen saatavuus on Kankaan mukaan vaikeutunut pankkien kiristyneiden ehtojen vuoksi. Tämä vaikeuttaa investointien toteuttamista ja tilojen kehittämistä.

- Rahoitusmarkkinoiden tilanne on kiristynyt, jolloin rahoituksen saanti investointeihin ja sukupolvenvaihdoksiin on hankaloitunut.

Strategia painottaa investointien tukemista, joustavia rahoitusratkaisuja ja pitkäjänteistä pääomaa. Tavoitteena on parantaa kannattavuutta, lisätä alan houkuttelevuutta ja helpottaa uusien yrittäjien tuloa alalle.

- Investointien ja sukupolvenvaihdosten tukeminen on tärkeää, jotta tilat pystyvät kehittymään ja myös uusia nuoria saadaan alalle, Kangas korostaa. Strategiassa korostetaan myös hallinnon roolia: lupaprosesseja halutaan sujuvoittaa ja sääntelystä tehdä ennakoitavampaa. Tukijärjestelmää pyritään kehittämään huoltovarmuuden ja muutoskestävyyden tueksi.

Kankaan mielestä tukien kohdentamisessa on tärkeää keskittyä tuottaviin tiloihin.

- Mielestäni tämä on järkevä ja terve kehitys. Tuottavat tilat ovat niitä, jotka tarvitsevat tuen, eivät ne, jotka eivät tuota mitään.

Data tuo uusia mahdollisuuksia

Tuottajaorganisaatiot ja datan hyödyntäminen voivat vahvistaa tuottajien asemaa ruokaketjussa.

- Tuottajaorganisaatiot mahdollistavat tuottajien yhteenliittymät, jolloin voidaan saavuttaa parempi tulos hintaneuvotteluissa esimerkiksi kaupan tai teollisuuden kanssa, Kangas sanoo.

Strategiassa linjataan pelisääntöjä datan omistajuudelle ja käytölle. Tavoitteena on varmistaa, että myös alkutuottajat ja pienemmät toimijat hyötyvät datataloudesta.

Teemme Euroopan parasta ruokaa, mutta saamme siitä heikoimman hinnan, kertoo kansanedustaja Antti Kangas.

- Datan omistajuus on tulevaisuudessa merkittävä kannattavuustekijä, ja se, että sen oikeudet ovat tuottajalla, on merkittävä asia. Tuottaja voi jatkossa jopa myydä omistamaansa dataa, Kangas kertoo.

Läpinäkyvä tieto ruoan alkuperästä ja ympäristövaikutuksista tukee kuluttajien valintoja, ja datatalous avaa uusia mahdollisuuksia tutkimukselle, innovaatioille ja koko ruokajärjestelmän kehittämiseksi.

TEKSTI MIKA RINNE
KUVAT LEHTIKUVA JA
PS ARKISTO

säksi ravintoloissa ja julkisissa ruokapalveluissa, joissa hankintojen ohjauksella voidaan vaikuttaa merkittävästi kysyntään.

Kasvua haetaan jalostusasteen nostosta, uusien arvoketjujen syntyisestä ja tiiviimmästä yhteistyöstä alan toimijoiden välillä. Samalla pyritään vahvistamaan ruokajärjestelmän kykyä vastata nopeasti muuttuviin olosuhteisiin.

Samalla korostuu koko ruokaketjun varautuminen erilaisiin häiriötilanteisiin, kuten logistisiin katkoksiin, energian hinnan vaihteluihin ja tuotantopäätösten saatavuusongelmiin.

Ennakoiva suunnittelu ja varastointikyvyn kehittäminen nähdään keskeisinä keinoina turvata toiminta kaikissa olosuhteissa.

Strategiassa korostuvat lyhyet toimitusketjut, paikalliset markkinat ja tuotajalähtöiset ratkaisut. Tavoitteena on vähentää riippuvuutta tuontipanoksista ja lisätä omavaraisuutta esimerkiksi energian tuotannossa.

- Maatilojen osalta kiinnitetään huomiota tuotantopanosten omavaraisuuteen, missä erityisesti korostuu bio-kaasu sekä energian että lannoitearvon

osalta, Kangas toteaa.

Ruokaviennistä uusi kasvun lähde

Suomi haluaa profiloitua ruokamaana myös kansainvälisesti. Ruokavieännin arvo pyritään kolminkertaistamaan vuoteen 2040 mennessä, mikä loisi uusia mahdollisuuksia koko alalle.

- Tällä hetkellä suomalaisella ruoantuotannolla on käytännössä kaksi ostajaa, ja vienti tuo kolmannen ostajan, jolloin voidaan puhua aidosta kilpailusta. Lisäksi vienti mahdollistaa riittävän suuren tuotantovolyymien, millä voidaan turvata kriisin uhatessa kotimainen kysyntä, Kangas sanoo.

Strategiassa korostetaan vientiosaamisen kehittämistä, brändäystä ja markkinointia. Tavoitteena on rakentaa suomalaiselle ruoalle vahva kansainvälinen identiteetti, joka perustuu laatuun, puhtauteen ja vastuullisuuteen.

Eläinten hyvinvointi nähdään keskeisenä kilpailuetuna, joka voi vahvistaa suomalaisen ruoan asemaa globaaleilla markkinoilla ja lisätä sen arvostusta kuluttajien silmissä.

Rajoitukset purevat, mutta ongelmat jatkuvat

Kuka korvaa sähköskuuttien onnettomuudet ja vahingot?

Vuokrattavat sähköpotkulaudat ovat tuoneet kaupunkiin helppoa liikkumista, mutta myös kasvavan laskun onnettomuuksista. Erityisesti öisin ja päihtyneenä ajettaessa sattuu runsaasti kaatumisia ja törmäyksiä, joista valtaosa koituu kuljettajille itselleen. Vaikka uudet lait velvoittavat liikennevakuutukseen, jää moni kysymys avoimeksi: kuka lopulta maksaa vahingot, ja riittävätkö tiukentuneet rajoitukset hillitsemään ongelmia?

Sähköpotkulaudat eli sähköskootit ovat kuuluneet katukuvaan suuremmissa kaupungeissa lähes kymmenen vuoden ajan. Monia laitteet ärsyttävät, eikä vaaratilanteiltakaan usein vältytä.

Varsinaiset tilastotiedot laitteiden tai niiden käyttäjien aiheuttamista onnettomuuksista ovat silti edelleen hajanaisia ja suurpiirteisiä, koska eri tahot – poliisi, hyvinvointialueet ja vakuutusyhtiöt – keräävät tietoja eri periaatteilla ja eri tarkoituksiin.

Kuka korvaa, kun vuokralaitteella kolroidaan? Sähköskoottien käyttöä koskevia lakimuutoksia on peräty pitkään. Parin viime vuoden aikana erilaisia käyttörajoituksia onkin sitten tullut roppakappalla.

Hyödyllisin lienee laki, joka edellyttää myös sähköskootteilta liikennevakuutusta, jolla korvataan henkilön mahdolliset omat sairaanhoitokulut sekä syyttömälle vastapuolelle henkilö- ja omaisuusvahingot – aivan kuten autojenkin liikennevakuutuksissa.

Ifin vahinkotilastojen mukaan yli 60 prosenttia sähköisten kulkuneuvojen henkilövahingoista johtuu kaatumisista. Toiseksi yleisimpiä syytä ovat törmäykset muihin kulkuvälineisiin.

Päihtyneenä ja yöllä

Suurin osa sähköskoottien liikennevahingoista sattuu yöaikaan ja usein päihtyneille kuljettajille.

Laitteita vuokraavien yritysten liikennevakuutukset kattavat suoraan kuljettajaan kohdistuvat terveydenhuoltoku-

lut, mutta eivät kuljettajan mahdollisia omaisuusvahinkoja, kuten vaatteita.

- Sähköpotkulautojen onnettomuuksissa, toisin kuin esimerkiksi autojen liikenneonnettomuuksissa, suurin osa vahingoista tapahtuu laudan kuljettajalle itselleen, muistuttaa Vuokrafirma Voin yhteiskuntasuhdepäällikkö **Hannu Oskala**.

- Jos onnettomuudesta seuraa terveydenhuoltokustannuksia, ne lähtökohdaisesti maksetaan vakuutuksestamme, jonka taas maksaa yhtiömme ja lopulta tietysti asiakkaamme, Oskala jatkaa.

Liikenne- ja viestintäministeriön teettämän promillerajaselvityksen mukaan sähköpotkulaudailijoiden erikoissairaanhoidon päivystyksessä hoidettuja tapaturmia tapahtuu vuosittain arviolta 1 600.

Näistä 640–800 tapausta oli sellaisia, joissa arvioitiin henkilön olleen liikkeellä päihtyneenä. Osastohoitoon joutuneita potilaita oli arviolta 160.

Purevatko rajoitukset?

HUS Akuutti puolestaan tutki sähköskoottien aiheuttamien onnettomuuksien ilmaantuvuutta neljä vuotta sitten.

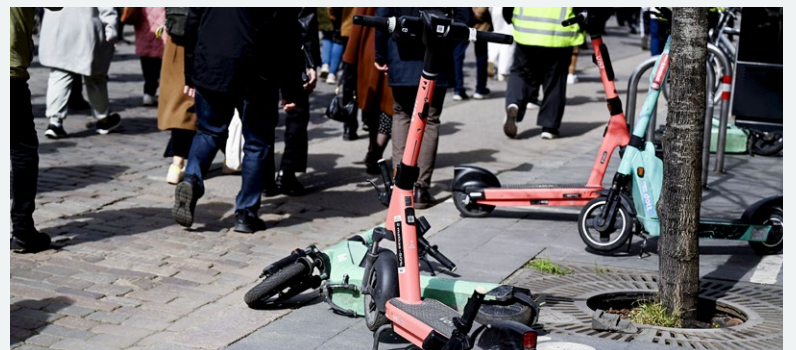
Syksyllä 2021 Helsingissä vuokrattavien sähköpotkulautojen huippunopeus laskettiin 20 kilometriin tunnissa (verrattuna aiempaan enimmäisnopeuteen 25 km/h).

Perjantai- ja lauantaiöinä voimassa oli vuokrauksen täyskielto, ja arkisin yöaikaan huippunopeus hidastettiin 15 kilometriin tunnissa.

Ennen rajoituksia päivystyksellistä hoitoa vaativia vammoja oli 19 sataa tu-

Suurin osa sähköskoottien liikennevahingoista sattuu yöaikaan ja usein päihtyneille kuljettajille.

Jatkuvien kiristysten tiellä

1. Elokuussa 2025 voimaan tuli kuntia koskeva mikroliikennelupa. Sähköskoottien vuokrausyrityksiltä vaaditaan kunnan myöntämää mikroliikennelupaa. Luvalla kunta voi ohjata skoottien pysäköintiä, ajonopeuksia tai heikentyneessä ajokunnossa tapahtuvaa yöaikaista ajoa.
2. Kesäkuussa 2025 sähköskoottien käyttäjille asetettiin promillerajat, joten skootin käyttäjä ei saa ylittää 0,5 promillen rajaa.
3. Kesäkuussa 2025 voimaan tuli myös ikäraja. Alle 15-vuotias saa ajaa sähköskoottia vain, mikäli sähköpotkulaudan rakenteellinen nopeus tehtaalta lähtöessä on ollut korkeintaan 15 kilometriä tunnissa ja teho enintään 1 kW.
4. Lisäksi kesäkuussa 2025 voimaan tullut laki sisältää kypärän käyttösuosituksen aina sähköskootilla ajettaessa.

hatta tehtyä matkaa kohden. Rajoitusten seurauksena ne vähenivät yhdeksään hoitoa vaativaan vammaan 100 000 matkaa kohden.

Varsinais-Suomen hyvinvointialue Varhan vastuualuejohtaja ja ylilääkäri **Sergey Sadov** kertoo, että erityisesti vilkkaimpaan sesonkiaikaan Varhan päivystyksessä hoidetaan keskimäärin yksi sähköskoottiin liittyvä loukkaantumi-

nen vuorokaudessa.

- Valtaosa tapauksista koskee kuljettajaa itseään, mutta myös ulkopuolisille aiheutuneita vammoja esiintyy ja vammojen kirjo vaihtelee lievistä vakaviin. Tyypillisimpiä ovat raajavammat sekä kasvojen ja pään alueen vammat. Vakavampia, kirurgista hoitoa vaativia vammoja esiintyy arviolta noin yksi tapaus viikossa. Näihin voi kuulua esimerkik-

si murtumia tai muita leikkaushoitoa edellyttäviä vammoja, Sadov luettelee.

Turku suitsii ja suunnittelee

Varhan alueen keskeisimmässä kaupungissa Turussa kaupunki ei tois-taiseksi ole kerännyt tarkkoja tietoja sattuneista sähköskuuttionnettomuuksista. Tänä vuonna on kuitenkin käynnistymässä hanke, jossa pyritään saamaan onnettomuuksista nykyistä tarkempaa tietoa suoraan Varsinais-Suomen hyvinvointialueelta.

Turun kaupunkiliikkuksen asiantuntija **Noora Salmela** kertoo, että kaupungin palautepalveluun tulee jatkuvasti runsaasti palautetta vuokra-skuuteista.

Onnettomuuksien lisäksi harmia ja välillisiä kuluja veronmaksajille aiheuttaa laitteiden toistuva väärä pysäköinti.

Saatus palautetta on pyritty huomioidaan kaupunkisuunnittelussa. Tänä vuonna kaupungissa on tarkoitus lisätä skuuttien pysäköintikieltoalueita. Samalla on päätetty lisätä skuuteille tarkoitettuja parkkipaikkoja.

- Taustalla on yleisesti liikenneturvallisuu-den ja esteettömyyden parantaminen sekä mikroliikennelupa, jota skuuttioperaattoreiden tarvitsee nykyisin hakea toimiakseen kaupungissa. Tätä työtä on jo tehty, ja työ jatkuu edelleen. Pysäköintipaikat ovat monin paikoin olleet toimivia, mutta niitä tulee suunnitella lisää, Salmela toteaa.

TEKSTI SUSANNE HILTUNEN
KUVAT LEHTIKUVA

Liikenne- ja viestintäministeri Lulu Ranne odottaa jo pääsevänsä taas parhaalle työmatkalle kiertämään Suomen tietymaita.

Perussuomalainen politiikka näkyy liikenteessä

Hallitus parantaa nuorten turvallisuutta

Liikenne- ja viestintäministeri Lulu Ranne sanoo, että jokaisen lapsen tulisi palata kotiin liikenteestä turvallisesti. Hallitus onkin tehnyt useita konkreettisia toimia nuorten liikenneturvallisuuden parantamiseksi, muun muassa kiristämällä sähköpotkulautojen ja nuorten ajokorttien sääntöjä.

MINISTERI Lulu Ranne kertoo itse mietivänsä kiitollisuudella, että omat lapset ovat palanneet kotiin kunnossa. Samalla hän kuitenkin kantaa huolta kaikista Suomen lapsista ja nuorista liikenteessä.

- Kesä tulee ja koulujen päättäjäiset lähestyvät. Oppilaille tämä on riu-kasta aikaa, mutta meille äideille myös kauhun paikka. Mitä voikaan sattua? Pysykö kaahailu kurissa? Pysyvätkö kypärät ja järki päässä myös juhlahumussa?

Sähköpotkulaudat kuriin

Sähköpotkulautojen yleistyminen on tuonut mukanaan runsaasti onnettomuuksia ja väärinkäytöksiä. Viime kesänä voimaan tulleet ikä- ja promillerajat ovat kuitenkin tuottaneet tulosta.

Terveystuolto, poliisi ja vanhemmat ovat kiittäneet muutoksia, jotka suojelevat erityisesti nuoria. Aiemmin ala eli kuin villissä lännessä.

- Viime kesänä pistimme skuutteja kuriin ja saimme voimaan mm. sähköpotkulautojen ikä- ja promillerajat. Tuloksia on jo näkyvissä, ja terveydentuolto ja poliisi kiittävät. Puhumattakaan kaikista meistä vanhemmista, joiden lapsia skuuttilaeilla suojellaan.

Lisää henkiä säästyy, kun nuorten ajokortteja koskeva korjauspaketti saadaan voimaan päättäjäviiikonloppuna. Sil-

lä korjataan **Bernerin** epäonnistunut ajokorttiuudistus, joka on koitunut monen nuoren kohtaloksi.

Uudistuksessa 17-vuotiaiden yöajelu kielletään klo 00-05, joka on se aika, jolloin 41 prosenttia 17-vuotiaiden kuolemaan johtaneista onnettomuuksista tapahtuu. 17-vuotiaille tulee myös oma kelta-vihreä ”lätkä” autoon, ikäpoikkeusluvan myöntämisehtoja kiristetään ja riskientunnistamiskoulutusta lisätään.

Äidit ovat aina lapsistaan huolissaan, olivat he sitten minkä ikäisiä tahansa.

- Me ministeriössä taas teemme joka päivä töitä sen eteen, että liikenneturvallisuus paranisi ja äitien huolet lapsista vähenisivät. Ajokorttilain uudistus suojelee osaltaan lapsia ja nuoria, ja se voi myös vähän helpottaa äitien huolta. Sen voi myös ajatella olevan vähän myöhästyvä äitienpäivälahja meille kaikille, Ranne sanoo.

Teitä korjataan ennätystahtia

Perussuomalainen ministeri on ottanut asiakseen tiestön korjaamisen tällä hallituskaudella. Teitä korjataan ja päällystetään tarkkaan harkitussa tärkeysjärjestyksessä – siltarummut on unohdettu, ja katse kattaa ja huomioi koko Suomen.

- Me painotamme turvallisuutta, suju-

vuutta ja elinkeinoelämän, mukaan lukien alkutuotannon ja metsäsektorin tarpeita – emme henkilökohtaisia taikka kaverin tai lähipiirin haluja, Ranne painottaa.

Jotkin tahot ja etujärjestöt haikailevat vieläkin kaikenlaisten näyttävien, mutta täysin epärealististen megaprojektien perään.

Pitäisi kuulemma saada sillat Tukholmaan ja Uumajaan ja tunnelit Tallinnaan – projektit, joiden hintalappu olisi sadan miljardin euron luokassa.

- Perussuomalaisten tavoitteet ja päätökset lähtevät aina Suomen ja suomalaisten tarpeista, turvallisuudesta, huoltovarmuudesta ja taloudesta. Emme ole minkään etujärjestön vietävissä emmekä pelaa kenenkään muun kuin Suomi-neidon pussiin, Ranne sanoo.

Tavoitteena on, että perussuomalaiset saa jatkaa seuraavassakin hallituksessa oivalliseksi osoittautunutta liikenne-politiikkaa.

- Kumipyörähallituksen ihanteellinen Suomi on sellainen, jossa kaikki pääsevät liikkumaan sujuvasti ja turvallisesti – sunnuntaikruisailijasta ammattirekkaillaan. Heinäkuussa pääsen taas parhaalle työmatkalle kiertämään Suomen tietymaita ja tapaamaan kenttäväkeä. Kaiken perustana on yhteistyö ja työmaiden ammattilaisten arvostus, sillä siellä todelliset maamme rakentajat urakoivat, Ranne kertoo.

TEKSTI SUOMEN UUTISET
KUVA PS ARKISTO

Entinen liikkuvan poliisin päällikkö joutui peräänajoon Turussa

Navigaattorin käyttö johti onnettomuuteen

Liikkuvan poliisin Länsi-Suomen eläkkeellä olevan päällikön auton perään törmäsi nuori nainen räplätessään ajon aikana navigaattoria. Turkulainen Sven-Olof Hassel varoittaa viestintävälineiden käytöstä ajon aikana.

Turkulainen **Sven-Olof Hassel** oli ajamassa Turun ulosmenotietä lentoaseman suuntaan kolmisen vuotta sitten. Tiellä oli 60 kilometrin nopeusrajoitus ja kumpaankin suuntaan kaksi ajokaistaa.

- Käytin vasemmanpuoleista, ja edessäni kulki autoja kummallakin kaistalla. Noin sata metriä ennen Runosmäen liittymää oli suojatie, joka oli varustettu vilkkuvilla varoitusvaloilla jalankulkijan ylittäessä ajorataa, Hassel kertoo.

Pian varoitusvalo alkoi vilkkua. Hänen edessään ajaneet autot alkoivat hidastaa nopeutta. Niin teki myös Hassel. Samalla hän vilkaisi taustapeiliin.

- Tuleepa tuo Polo tuolla takana aika haipakkaa. Mitenkähän tässä oikein käy? hän mietti mielessään. Ja samassa jo rysähti.

- Olin sitä hieman jo ennättänyt ennakoita tarttumalla tiukasti rattiin. Törmäyksen voimasta liikahtin edestakaisin ja hyppäsin sen jälkeen autostani. Niin teki myös nuori nainen, peräänajaja.

Hassel huomasi, kuinka Polon etuosa oli painunut kasaan. Autoa ajaneelle nuorelle naiselle ei kuitenkaan ollut sattunut pahemmin, eikä Hasselkaan tuntenut, että hänelle olisi tullut tilanteessa vammoja. Hän pyysi naista soittamaan hätänumeroon.

- Sitten yllättäen paikalle ilmestyi tummaihoisen miehen työkalupakkinsa kanssa aivan kuin olisi pudonnut maahan taivaasta. Ihmettelin kovasti, kuka hän oikein on.

Hassel yritti jututtaa miestä suomeksi. Mies ei vastannut mitään. Sama juttu, kun hän vaihtoi kielen englanniksi. Selvisi kuitenkin, että mies oli sattumalta nähnyt autostaan onnettomuuden ja rientänyt apuun.

- Mies kiirehti työkaluineen auton etuosan luokse irrottamaan akkukengät, koska moottoritilasta nousi jo hieman savua. Hän toimi asiassa aivan oikein ja varmisti, ettei moottori syty palamaan, sillä sellainen vaara siinä piili, liikkuvan poliisin onnettomuustutkijanakin toimintu Hassel toteaa.

”Ei ole poliiseja”

Nuori nainen seiso kauhuissaan autonsa vierellä katselemassa Polon lyttyyn

mennyttä etuosaa. Hän alkoi kertoa itkuisella äänellä, että oli ollut liikkeellä äitinsä lähes uudella autolla ja oli menossa Runosmäkeen.

Hän oli Salosta, ja kaupunki oli hänelle vieras, joten hän oli ottanut käyttöön auton navigaattorin ja katsellut siitä, mihin päin hänen pitäisi mennä päästäkseen perille.

- Navigaattoria katsellessa hän ei huomannut, kuinka edessä olevat autot olivat pysähtymässä ja rysäytti tämän vuoksi perääni ja melko lailla suoraan. Ei ennättänyt paljon edes jarrutella.

Pian peräänajon jälkeen paikalle ilmestyi paloauto, joka tuli ohjaamaan liikennettä viereiselle kaistalle. Heti tämän jälkeen paikalle ilmestyi ambulanssi.

- Kaksi miestä ohjasi meidät ambulanssiin, jossa he haastattelivat meitä tapahtuneesta ja puhalluttivat. Pidän sitä hieman outona, sillä puhalluskokeen suorittaminen kuuluu poliisille eikä ambulanssin henkilökunnalle.

Samalla Hassel tiedusteli, onko poliiseista mitään tietoa. Heidän olisi pitänyt saapua jo, sillä onnettomuuspaikka sijaitse Turun poliisilaitoksesta vain kolmisen kilometrin päässä. Lopulta poliisin tuloa jouduttiin odottamaan lähes tunti.

- Myöhemmin kysyinkin, että miten oli mahdollista, että poliisin saapuminen onnettomuuspaikalle kesti niin kauan. Minulle vastattiin: ”Ei ole poliiseja.”

Pian onnettomuuden jälkeen tieosuuden nopeusrajoitusta pudotettiin kuummenenestä kilometristä viiteenkymmeneen.

- Mielestäni pääsyy onnettomuuteen ei ollut kuitenkaan nopeudessa vaan siinä, että naisen katse oli kiinnittyneenä navigaattoriin eikä hän huomionnut ympäröivää liikennettä.

Räplääminen heikentää ajoturvallisuutta

Hassel toteaa, että kaikenlainen ”räplääminen” viestintävälineiden kanssa ajon aikana on haitallista ja voi johtaa pahoihinkin kolareihin huomiokyvyn

”Mielestäni pääsyy onnettomuuteen ei ollut kuitenkaan nopeudessa vaan siinä, että naisen katse oli kiinnittyneenä navigaattoriin.”

herpaantuessa ja katseen irrotessa tiestä.

- Pari kolme sekuntia, erityisesti korkeammissa nopeuksissa, tarkoittaa auton etenemistä useita kymmeniä metrejä. Ja jos tämän lisäksi toinen käsi on pois auton ratista, auton hallinta heikkenee ja tarkkaavaisuus yksinkertaisesti herpaantuu, kun kuljettaja jakaa huomionsa liikenteen ja laitteiden välillä. Myös näkökenttä kaventuu.

Hassel puhuu lisäksi niin sanotusta kognitiivisesta häiriöstä, joka tarkoittaa, että kuljettajan ajatukset ovat poissa ajamisesta, kun hän puhuu puhelimeen. Tällöin reaktiot myöhästyvät, liikennemerkkejä ei huomata ja tehdään arviointivirheitä.

- Tutkimusten mukaan matkapuhelimeen puhuminen voi moninkertaistaa onnettomuusriskin, ja viestien lukeminen sekä kirjoittaminen nostavat riskiä selvästi enemmän. Navigaattorit kuuluvat myös näihin riskialttiisiin laitteisiin, jos niitä jäädään tuijottamaan.

Turvallisinta olisi säätää navigaattori ennen liikkeelle lähtöä ja pysähtyä, jos laitetta pitää käyttää, samoin kuin jos puhelimeen pitää puhua.

- Kännnykkähän ei saa ajon aikana pitää kädessä ja puhua siihen, vaan autossa tulee olla ”hands free” -toiminto, Hassel toteaa.

Laitteiden käyttö synnissä

Onnettomuudet, joihin on liittynyt ajon aikana älylaitteiden käyttöä, ovat kasvussa. Ihmiset ottavat niiden kanssa kovia riskejä, ja jopa bussikuskiakin on nähty selaaavan älylaitteita ajon aikana, mikä on

täysin kiellettyä. Laitteiden käyttöä liikenteessä on pyritty lainsäädännöllä hillitsemään niin Euroopassa kuin muualsakin.

- Englannissa poliisit keskittävät vakavissa onnettomuustilanteissa huomionsa heti viestintälaitteisiin. Kännnykkä lähtee helposti takavarikkoon ja laboratorioon tutkittavaksi.

- Australiassa Victorian osavaltiossa lainsäädännössä on kiinnitetty erityistä huomiota viestintävälineiden käyttöön ajon aikana. Uuden kuljettajan ei sallita käyttää edes navigaattoria ajon aikana. Hänen pitää ensin pysäyttää ajoneuvonsa ennen kuin voi ruveta käyttämään navigaattoria. Tämä olisi tervetullut uudistus tänne Suomeenkin.

Hasselin mukaan on ilmeistä, että tulevaisuudessa Suomessakin joudutaan jossain vaiheessa tarkentamaan lainsäädäntöä viestintävälineiden käytöstä ajon aikana ja koventamaan rangaistuksia, jotta rikkurit saadaan kuriin.

Liikkuvasta poliisista kansainvälisiin tehtäviin

Sven-Olof Hassel teki pitkän uran liikkuvan poliisin palveluksessa. Hän jäi eläkkeelle vuonna 1996. Ura vei myös kansainvälisiin asiantuntijatehtäviin, ensin Keniaan ja tämän jälkeen ympäri maailmaa liki kahteenkymmeneen valtioon myös eläkkeelle jäämisen jälkeen.

Ulkomaisten projektien lisäksi Hassel on ollut turvaamassa monen valtiopäivämiehen vierailuja, muiden muassa Kiinan presidentti **Jiang Zemin** käyntiä, kun hän puolisonsa kanssa vieraili Suomessa heinäkuussa 1995 neljän päivän ajan.

Turkuun ökykallis ja turha ratikka

Vain 2-5 prosenttia turkulaisista käyttää, 100 prosenttia maksaa

Turun kaupunginvaltuusto hyväksyi toukokuussa noin 12 kilometrin raitiotien rakentamisen sataman ja Varissuon välille. Äänestystulos oli kaupunginvaltuustossa 36–31 ratikan puolesta. Raitiotien kokonaiskustannukseksi on arvioitu noin 530–540 miljoonaa euroa. Turun Perussuomalaisen valtuustoryhmä äänesti yksimielisesti kallista ja taloudellisesti kannattamatonta ratikkahanketta vastaan, jota moni turkulainen vastustaa.

MYÖS perussuomalainen ulkomaankauppa- ja kehitysministeri **Ville Tavio** arvostelee Turun ratikkahanketta.

Hanketta pitkään seuranneen Tavion mukaan ratikkaa tulee käyttämään ainoastaan 2-5 prosenttia turkulaisista. Tavio kysyykin, keitä ovat nuo 2-5 prosenttia turkulaisista, joiden liikkuminen ratikalla bussin sijaan on 500 miljoonan euron arvoista – siis 500 miljoonan, jotka jokainen turkulainen veronmaksaja maksaa.

– Miettikää, että jos Varissuon ratikkalinjan varrella voi nyt laskea asuvan 25 % turkulaisista ja jos käyttöastetta vertaa Helsinkiin (joka on dynamiikaltaan vilkkaampi), niin maksimissaan 10-20 % asukkaista radan varrelta tulee käyttämään ratikkaa, Tavio huomauttaa.

Lasku lankeaa kaikille

Tavion nostamat luvut tarkoittavat, että vain 2,5–5 % koko turkulaisväestöstä tulee käyttämään ratikkaa.

– Keitä nuo ihmiset ovat, että juuri heidän liikkumisensa ratikalla bussin sijaan oli Turun vihervasemmistolaisille päätäjille mittaamattoman arvokasta? Tavio kysyy ja sivaltaa:

– Kustannus veronmaksajille on alkaen

456 miljoonaa euroa. 100 % asukkaista maksaa!

Hanketta vastustettiin myös adressilla

Raitiotiehanke on Turun kaupungin historian suurin investointi. Hanketta alusta saakka vastustanut Turun Perussuomalaiset ilmoittaa vastustavansa hanketta edelleen.

Turun Perussuomalaiset keräsi hanketta vastustavan adressin, johon kertyi yli 4 400 allekirjoitusta.

Yhdistys pitää määrää osoituksena siitä, että moni kaupunkilainen suhtautuu raitiotiehen kriittisesti, ja toivoo vaihtoehtojen tarkempaa arviointia.

– Kaupunkilaisten äänen tulisi aina tulla kuuluksi. On harmillista, että adressin laajuus ja turkulaisten viesti eivät joidenkin medioiden mielestä ole olleet uutisoinnin arvoisia. Kun kyse on vähintään 500 miljoonan euron hankkeesta, avoimen keskustelun ja eri näkökulmien esiin tuomisen pitäisi olla itsestään selvyyttä, yhdistyksestä kerrotaan.

TEKSTI SUOMEN UUTISET
KUVA LEHTIKUVA

Sven-Olof Hassel teki pitkän uran liikkuvan poliisin palveluksessa.

– Presidentti **Martti Ahtisaari** oli kutsunut hänet, ja vierailu oli historiallinen, sillä Kiinan valtionpäämies ei ollut aikaisemmin käynyt Suomessa.

Ennen varsinaista vierailua presidentin kiinalaiset turvamiehet kävivät Turussa pitämässä yksityiskohdista suomalaisten kanssa palavereja, joihin myös Hassel osallistui.

– Olimme kiinalaisten kanssa koeristeilyllä vanhalla höyrylaiva Ukkopekalla. Olimme hädin tuskin lähteneet liikkeelle Aurajoelta, kun kiinalainen upseeri tiukkasi minulta, kuinka syväällä tämä alus ui. Hän kertoi kysymyksen olevan tärkeä, ja tieto syvyydestä piti pian lähettää Pekingiin. Hankittuani tiedon kaikki olivat tyytyväisiä.

Hassel ei ole jäänyt lepäämään laakereillaan, vaan seuraa vieläkin tiiviisti poliisityötä ja liikenneturvallisuuden kehitystä niin Suomessa kuin ulkomailla ja käy näiden asioiden tiimoilta aktiivista keskustelua esimerkiksi Norjan tiehallinnon kanssa.

Ylikomisario evp. Sven-Olof Hassel kertoo laaja-alaisesta ja moniulotteisesta urastaan vuoden 2025 lopussa ilmestyneessä kirjassaan *Matkani peltipolitiisista kansainvälisiin tehtäviin* (Grafiro).

TEKSTI TARJA LAPPALAINEN
KUVAT TARJA LAPPALAINEN JA
LEHTIKUVA

Kansanedustaja toipuu vaativasta sydänleikkauksesta - tsemppiviestit rauhoittivat ennen operaatiota

Sydänleikkaus pakotti Juha Mäenpään hidastamaan tahtia

Eteläpohjalainen kansanedustaja Juha Mäenpää joutui kahdesti leikkauspöydälle vaativassa sydänoperaatiossa. Nyt hän kertoo, miltä tuntui odottaa mahdollista aortan repeämää ja miten raskas toipuminen on muuttanut elämää.

Kansanedustaja **Juha Mäenpää** toipuu onnistuneesta sydänleikkauksesta kotonaan Ilmajoen Koskenkorvan kylällä.

Mäenpää asuu vaimonsa **Outi Mäenpään** kanssa vanhassa maatilan päärakennuksessa Etelä-Pohjanmaan lakeuksien keskellä.

- Aakeeta laakeeta, hän tiivistää koti-seutunsa maiseman.

Koskenkorva on monelle tuttu nimi alkoholibrändistä, mutta paikallisille se on ennen kaikkea kylä ja identiteetti. Mäenpää pitää tärkeänä, että juuri kylän nimi nousee esiin.

Tällä hetkellä 54-vuotias toipilas koettaa elää rauhallista arkea, koska hän toipuu sydänleikkauksesta.

Mäenpäälle tehtiin aortan laajentuman vuoksi vaativa leikkaus Tampereen Sydänsairaalassa viime maaliskuun lopussa. Hän joutui käymään leikkauspöydällä kahteen kertaan.

Pitkä tie diagnoosista leikkaukseen

Sydänvaiva ei tullut esiin yhdessä hetkessä, vaan pitkän ja osin monivaiheisen terveyshuolen kautta.

Kaikki alkoi vuonna 2010, koronan alkuvaiheissa, kun Mäenpää sairasti voimakkaan flunssan. Sen yhteydessä hänelle määrättiin antibioottikuuri, jonka jälkeen hänen vatsansa toiminta muuttui.

- Sen jälkeen kaikki ei ollut enää ennallaan. Siinä meni jotenkin koko suoliston toiminta sekaisin, hän kuvailee.

Seurauksena oli vuosia kestänyt oireilu, erilaisten maitohappobakteerien koekilua ja tutkimuksia. Lopulta tilanne johti tarkempiin tutkimuksiin.

Kesäkuun 2025 lopussa Mäenpää sai diagnoosin, joka pakotti harkitsemaan vakavasti omaa kuolevaisuutta.

- Tuli tieto, että aortta on laajentunut. Siitä ei kauan mennyt, kun mentiin julkiselle puolelle sitä asiaa tutkimaan. Hyvin pikaisesti siitä suositeltiin leikkausta. Se oli sellainen löydös, että sen

kanssa ei voinut jäädä odottelemaan, Mäenpää kertoo.

Vaikka suositus leikkauksesta oli selkeä, päätös ei ollut helppo. Mäenpää kertoo pohtineensa asiaa pitkään ja siirtäneensä ratkaisua myös perheeseen liittyvien tärkeiden hetkien vuoksi.

- Kyllä tällainen pysäyttää, ja siinä miettii, että lähteekö noin isoon operaatioon. Siinä on aina riskinsä. Mietin asiaa kuukauden, ja sitten päätin, että haluan nähdä lastenlasten syntymät ensin.

Päivät ennen isoa leikkausta olivat henkisesti raskaat

Lastenlasten syntymän jälkeen Mäenpää päätti lopulta mennä aortan korjausleikkaukseen. Päätökseen vaikuttivat myös muiden kokemukset.

Hän kuuli sekä onnistuneista toimenpiteistä että tapauksista, joissa aortan laajentuman kanssa odottaminen oli päättynyt repeämään ja äkilliseen kuolemaan.

Kansanedustajalle tehtiin aortan korjausleikkaus niin sanotulla David-menetelmällä, jossa aortan laajentunut osa korjataan ja samalla pyritään säilyttämään potilaan oma aorttalappu.

- Kyllä siinä oli huolta ja pelkoa. Välillä mielti, kestääkö aortta sinne asti. Mäenpää sanoo.

Leikkausta edeltäneet päivät olivat henkisesti raskaita. Epävarmuus ja pelko kulkivat mukana.

- Kyllä se jännitti. Sitä mielti monenlaisia asioita.

Julkisen asemansa vuoksi Mäenpää huomasi nopeasti, kuinka laajasti hänen tilanteensa kosketti ihmisiä. Iltalehti teki hänestä jutun hieman ennen leikkausta, jonka jälkeen tukea tuli eri puolilta Suomea.

- Sain valtavan määrän tsemppivies-

”

”Kyllä se jännitti. Sitä mielti monenlaisia asioita.”

Kansanedustaja Juha Mäenpää aikoo palata normaaliin työnteekoon heti, kun vointi sallii.

tejä, kannustusta ja rukouksia. Se toi rauhan lähteä leikkaukseen, toipilas kiittelee viestien lähettäjiä.

Mäenpää kertoo kokeneensa, että ei ollut tilanteessa yksin.

- Ajattelin, että jos rukouksesta on leikkauksen onnistumiseen apua, niin minun puolestani rukoiltu on kyllä riittävästi, että varmasti onnistuu.

Vaativan leikkauksen jälkeen odottamaton komplikaatio

Leikkaus oli mittava toimenpide. Mäenpään rintalasta avattiin, sydän-keuhkokone otti elimistön toiminnan väliaikaisesti haltuun ja aortta korjattiin. Mäenpään mittasi leikkauksen pituus 28 senttiä.

Ensimmäinen leikkaus kesti noin kahdeksan tuntia ja sujui suunnitellusti, mutta toipumisvaiheessa ilmeni komplikaatio.

Keuhkoihin kertynyttä nestettä pyrittiin poistamaan voimakkaan yskimisen avulla. Voimakkaassa yskimisvaihees-

sa rintalastaa kiinnittäneet teräslangat löystyivät ja johtivat uuteen leikkaukseen.

- Haava avattiin uudestaan ja kiinnitys tehtiin vahvemmin yhdeksällä langalla, kun aiemmin siinä oli kuusi lankaa, Mäenpää kertoo.

Toinen leikkaus kesti kolme tuntia. Vaikka se oli kestoltaan lyhyempi, niin kokonaisrasitus kasvoi suureksi.

- Kyllä ne yhdessä veivät voimat, hän toteaa.

Hengästyminen ja uuttomuus koettelevat

Leikkauksen jälkeen Mäenpään arki muuttui radikaalisti. Vaikka vointi on pääosin hyvä, keho ei vielä kestä rasi- tusta entiseen tapaan.

- Rauhallisesti jaksaa liikkua, mutta jos lisää vauhtia, se tuntuu heti.

Hengästyminen on edelleen yksi keskeisistä oireista.

- Jos kävelee rauhassa, jaksaa hyvin. Mutta reippaammalla vauhdilla sata metriä voi olla jo maksimi, hän toteaa. Toinen haaste on ollut katkonainen

Mäenpää kiittää suomalaista terveydenhuoltoa osaamisesta ja nopeasta toiminnasta.

Juha Mäenpää

Syntymäaika ja -paikka:

1971, Nurmo

Ammatti: kansanedustaja

Puolue: Perussuomalaiset

Perhe: puoliso Outi Mäenpää, neljä lasta ja lastenlapsia

Asuinpaikka: Ilmajoki, Koskenkorvan kylä

Koulutus: koneinsinööri ja ammatillinen erityisopettaja

Harrastukset: Vanhat autot ja moottoripyörät. Kerää vanhaa huoltoasematavaraa, mm. vanhoja metallisia öljypurkkeja. On taltioinut SMP:n ja muidenkin puolueiden historiaa.

vinssi-festivaalin kutsuvierasjoukosta poliittisten mielipiteidensä vuoksi. Tapausta edelsi kolumni, jossa hän arvosteli Opetushallituksen sukupuolivalistuksen sisältöä, ja järjestäjät katsoivat sen olevan ristiriidassa tapahtuman arvojen kanssa.

Viime vuonna Etelä-Pohjanmaan käräjäoikeus katsoi, että poistaminen oli syrjintää, ja tuomitsi kolme festivaalin työntekijää sakkorangaistuksiin.

Tällä hetkellä Mäenpään sairausloma jatkuu tämän vuoden kesäkuun puoliväliin asti, mutta hän aikoo palata eduskuntatyöhön jo aiemmin, ainakin osittain.

Hän kertoo seuraavansa politiikkaa aktiivisesti myös toipilaana ja ottaneensa kantaa muun muassa energia- ja EU-kysymyksiin.

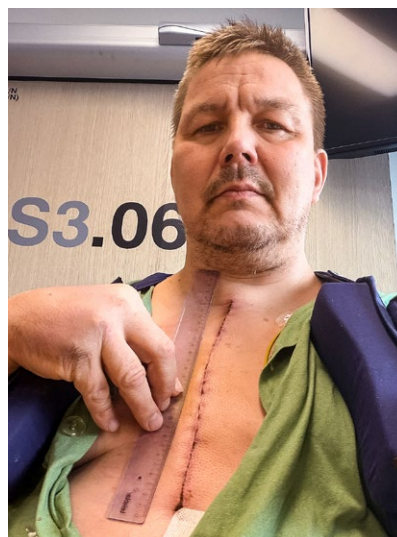
- Tarkoitus on palata normaaliin työntekoon heti, kun vointi salliä, Mäenpää suunnittelee.

Miehen kävely ja työmatkat Helsinkiin ovat kuitenkin jatkossa tarkkailun alla, sillä kestävyyskunto palautuu hitaasti.

Kokemus sai miettimään elämän arvoja ja terveydenhuoltoa

Leikkaukseen joutuminen on muuttanut Mäenpään ajattelua terveydenhuollosta ja elämän rajallisuudesta.

- Asioita ajattelee eri tavalla ja ymmärtää paremmin terveydenhuollon ratkaisuja ja niiden vaikeutta. On tullut myös pohdittua, onko itse ”sen arvo-

Juha Mäenpää on joutunut opettelemaan hillitsemään eteläpohjalaisille tyypillistä tekemisen meininkiä.

nen”, että yhteiskunnan kustannuksella elinaikaa pidennetään, hän kertoo.

Mäenpää pohtii avoimesti myös vaikeita eettisiä kysymyksiä, kuten elämän loppuvaiheen hoitoa ja päätöksentekoa.

- Ymmärrys terveydenhuollon ja lainsäädännön vaikeudesta on kasvanut, esimerkiksi eutanasiakeskustelun osalta. Kun ihminen on kuolemaisillaan, pitää pystyä helpottamaan kipua, mutta lainsäädännön tekeminen on monimutkaista.

Mäenpää kiittää suomalaista terveydenhuoltoa osaamisesta ja nopeasta toiminnasta. Julkisen terveydenhuollon puolella prosessi eteni nopeasti.

- Suomessa terveydenhuolto on osavaa ja taitavaa, mutta kaikessa on myös riskinsä. Näitä asioita joutuu itsekkin miettimään. Lopulta päätös pitää tehdä rauhassa, ei kiireessä, hän toteaa.

Toipilaan arki jatkuu rauhalliseen tahtiin

Perheellä on Mäenpään mukaan suuri merkitys toipumisessa.

- Meillä on neljä lasta, ja kahdelle on syntynyt viime syksynä lastenlapset. Tytär sai pojan ja vanhin poika sai tyttären. Isovanhemmuus on hieno asia, Mä-

enpää iloitsee.

Isoisäksi tuleminen vahvisti myös päätöstä leikkaukseen hakeutumisesta. Harrastukset ovat siirtyneet rauhallisempaan suuntaan. Aiempi sukellus on jäänyt niskavaivojen vuoksi, mutta vanhat autot ja moottoripyörät ovat miehelle edelleen läsnä.

Erytinen projekti on vanha Honda Monkey -mopo, jota hän kunnostaa toipumisen aikana.

- Nyt on aikaa rassata mopoa rauhassa.

Kotona hänen opettajana työskentelevällä vaimollaan on lampaista, jotka tuovat arkeen perinteistä maatilaa tuntua.

Vaikka toipuminen on kesken ja fyysiset rajoitteet tuntuvat, niin Mäenpää suhtautuu tulevaan maltillisesti.

Hengästyminen, unettomuus ja voiman palautuminen vievät aikaa, mutta ennuste on hänen mukaansa hyvä.

- Tämä voi kestää puoli vuotta tai jopa vuoden ennen kuin olo normalisoituu. Menen nyt päivä kerrallaan eteenpäin, Mäenpää kertoo.

TEKSTI MIKA RINNE
KUVAT PS ARKISTO JA
JUHA MÄENPÄÄN KOTIALBUMI

uni.

- En ole nukkunut yhtäkään yötä kunnolla vielä leikkauksen jälkeen, Mäenpää tuskailee.

Eteläpohjalaisille tyypillinen tekemisen meininki ei ole kadonnut Mäenpäältä minnekään. Nyt sitä on kuitenkin pitänyt opetella hillitsemään.

Toipuminen on vaatinut pidättäytymistä fyysisestä rasituksesta. Arki kotona on rauhallista, ja esimerkiksi pihatöiden tekeminen on toistaiseksi tauolla.

- Kotiaskareita olisi vaikka kuinka paljon, mutta vaikeinta on ollut se, että ei saa tehdä mitään, Mäenpää sanoo.

Politiikka jatkuu – mutta rajoituksin

Vuodesta 2019 eduskunnassa ollut perussuomalaisten kansanedustaja Juha Mäenpää on ollut näkyvästi esillä julkisessa keskustelussa, ja hänet tunnetaan kansallishenkisestä ja maahanmuutokriittisestä linjastaan.

Hänen nimensä nousi otsikoihin myös vuonna 2023, kun hänet poistettiin Pro-

suomenuutiset.fi

Politiikka • Talous • Analyysi • Ulkomaat • Muut uutiset • Kulttuuri • Kolumnit • Viihde

SUOMEN **SU** UUTISET

PERUSSUOMALAINEN: Päätoimittaja Kristiina Ovaskainen • Toimitussihteeri Mika Männistö • Ulkoasu Mojo Man Oy / Jorma Remsu
Julkaisija Perussuomalaiset - Sannfinländarna rp. Toimitus Perussuomalainen, Yrjönkatu 8-10 B, 00120 Helsinki • toimitus@perussuomalaiset.fi